

dialogi

Miesięcznik pedagogiczny

Nr 2 (199)
Luty 2016
Szczecin
ISSN 2300-9691

...książka to
mędrzec łagodny...

Pałac Młodzieży w Szczecinie
Feriada 2016
TURNUS I
w obiektywie Moniki Wilczyńskiej

**„Dialogi” Miesięcznik
Pedagogiczny**

e-mail:
dialogi@palac.szczecin.pl

Wydawca:

Pałac Młodzieży –
Pomorskie Centrum
Edukacji

Redagują:

Ewa Karasińska
(redaktor naczelna)
Ryszard Goclan
(redaktor techniczny)

Kolegium redakcyjne:

Paweł Bartnik
Katarzyna Fenczak
*Róża Czerniawska-
Karcz*
Bogdan Matłowski
Wiesław Seidler

Zastrzegamy sobie
prawo do skracania,
opracowań,
redagowania
i adiuścacji tekstów oraz
zmiany ich tytułów.
Za treść ogłoszeń
odpowiedzialności
nie ponosimy.

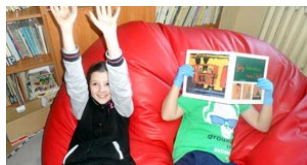
Adres redakcji:

Pałac Młodzieży – PCE
al. Piastów 7
70-327 Szczecin
tel. 91 422 52 61
Konto: PeKaO S.A.
II O/Szczecin
75124039271111
001006361605

W numerze:

* Jak zachęcić młodego
człowieka do czytania? 4-8

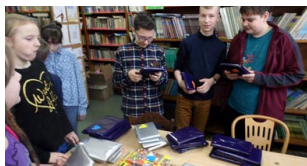

* Bibliotekarza szkolnego
uwag kilka 9-10

* Biblioteka inna
niż wszystkie 11-12

* Książka alternatywą
dla komputera 13-14

* Czytanie książek to
najpiękniejsza zabawa... .. 15-16

* Co zrobić, aby zachęcić
do czytania? 17

* Biblioteka to miejsce
wyjątkowe 18

* Magiczny świat książek ... 19

* „Mądra szkoła czyta
dzieciom” 20-21

* Pasowanie na czytelnika 22

* Szkolny Konkurs
Recytatorski
„W zimowej szacie” 22

* Nasza nadzieja
olimpijska 23-24

* Zachęcać do spotkań
w bibliotece 25

* Relaks z książką 26

* „O Złotą Metaforę”
– konkurs poetycki 27-28

* 5 Festiwal Filmów
Żeglarskich 28

* Z wiatrem w żaglach 29-31

11 stycznia 2016 r.

zmarła

Irena Misztal

*współzałożycielka Miesięcznika
Pedagogicznego „Dialogi”. Przez
wiele lat była redaktorem naczel-
nym wyznaczając kierunki rozwoju
i jakość periodyku*

Pozostanie w naszej pamięci

*„Gdzie nie ma książki
tam w życiu człowieka
czyni się zła pustka...”*

Jak zachęcić młodego człowieka do czytania?

„Gdzie nie ma książki, tam w życiu człowieka czyni się zła pustka, której niczym wypełnić nie można, tam bez jej promienia włóczą się mgły i sennie opary, rodzi się oschłość i najstraszniejsza choroba duszy: NUDA. Człowiek wędnie bez dobrej książki i bez słonecznej jej iluzji, bez przejrzystej jej poezji i bez śpiewu jej serca, jak wędnie kwiat bez słońca.

Książka naucza serce dobroci i miłości, naucza świętości cierpienia i pogody bólu. Książka jest to mędrzec łagodny i pelen słodyczy; puste życie napędza światłem, a puste serce wzruszeniem, miłości dodaje skrzydeł, a trudowi ujmuje ciężaru, w martwość domu wprowadza życie, a życiu nadaje sens”

Kornel Makuszyński

Popularyzacja książki i czytelnictwa to jeden z głównych pionów działalności każdej biblioteki. Obecnie w niesprzyjających książce przeobrażeniach społeczno – kulturowym związanych z pogłębiającym się procesem „*umierania książki i czytelnictwa*”, tym bardziej pojawia się potrzeba skutecznego promowania książki, tak, aby promocja ta kształciła wśród najmłodszych czytelników dobre nawyki – odwiedzania biblioteki i sięgania po książkę dającej możliwość czerpania przyjemności z podróży w literackim świecie.

Jest to ogromne wyzwanie dla każdej biblioteki w tym Książnicy Pomorskiej, jak słusznie zauważył Jacek Wojciechowski, że: „*Biblioteka jest instytucją powołaną do pracy z czytelnikiem...*”.

Natomiast wytyczne IFLA – Międzynarodowej Federacji Stowarzyszeń i Instytucji Bibliotekarskich podkreślają, że pierwsze lata w rozwoju dziecka są najważniejsze a „*bycie użytkownikiem biblioteki to pierwsze doświadczenie społeczne, które wyzwala ciekawość i wyobraźnię. Szczególny związek, który się tworzy dzięki [...], książkom wpływa na późniejszy, uprzywilejowany stosunek dziecka do książki. Miejsce bogate w książki jest kamieniem węgielnym w późniejszej nauce czytania, a następnie pisania. Poza tym*

wczesne pozytywne doświadczenie pozostawia na dalsze życie zainteresowanie czytaniem i jego nauką”.

Z tego wynika, że Biblioteka powinna uczestniczyć w procesie edukacji czytelniczej, zaszczeniać „*bakcyli czytania*” w bardzo wczesnym wieku. Przyjemność obcowania Przyjemne u dziecka doznania z książką przygotowują miejsce dla zainteresowań literaturą w życiu dorosłym. Warto dawać dzieciom to, co najlepsze- czyli głośne czytanie, które zapewnia wszechstronny rozwój, kształtuje nawyki w tym czytelnicze. Bibliotekarz jest pośrednikiem między książką a czytelnikiem pomagającym zdobyć gotowość do odbioru Kultury, która jest ważnym elementem integrującym społeczność lokalną, wpływającą, na jakość życia w wymiarze materialnym i duchowym. To aktywne tworzenie świata jest wpisane w sam środek biblioteki, bo każdy z tekstów stojących na półce to rodząca się wyobraźnia, wrażliwość, szansa na refleksję, spotkanie, dyskusję i aktywne działania. Ta świadomość pozwala zaplanować program działań mających na celu poprawę sytuacji czytelnictwa, dlatego też głównym celem promocji realizowanej przez Książnicę Pomorską jest konsekwentne i systematyczne prowadzone od lat upowszechnianie literatury i czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży poprzez działania edukacyjne, oświatowe, kulturalne, mające na celu rozbudzenie zainteresowania literaturą, jak najwcześniejsze wkroczenie i zaaklimatyzowanie dziecka w królestwie książek oraz rozwinięcie potrzeby przyjscia do biblioteki - skarbnicy książek i miejsca gdzie zaczyna się piękny i ciekawy początek dziecięcej przygody z czytaniem.

Biblioteka poprzez swoje działania bierze udział w wychowaniu przyszłego kulturalnego młodego czytelnika, dla którego sięganie po dobrą literaturę i czytanie będzie nie tylko rozrywką i sposobem spędzania wolnego czasu, lecz także wyzwoli marzenia, wskaże priorytety i da możliwość poznawania rzeczy cudownych w literaturze, które staną się niezmiernie ważną umiejętnością decydującą o ich potencjale twórczym oraz całokształcie życiowych możliwości.

Promocja czytelnictwa to wspólne odkrywanie ogromnej roli i siły literatury, która poprzez słowo zawarte w utworach literackich poucza, kształci, wprowadza dzieci i młodzież w świat wartości oraz umożliwia czarodziejską podróż w sferę dziedzictwa kulturowego, w którym książka jest niezaprzeczalną wartością i czynnikiem porządkującym chaos informacji, przewodnikiem w labiryncie nieskończonych możliwości i łącznikiem międzypokoleniowym. Spotkania z książką mogą wywoływać w czytelniku iluminację, emocjonalne poruszenie, uczyć, bawić, wzruszać i przynajmniej częściowo zapobiegać dezorientacji, wywołanej przesytem, nadmiarem ofert kultury masowej.

Dzieci w procesie edukacji kulturalnej powinny jak najwcześniej wyruszać w fantastyczną podróż do **Krainy Książek**, aby nauczyć się mikroświata własnego „ja” oraz makroświata innych ludzi. Czytając opowiadany dzieciom świat i przekazujemy nauki moralne w sposób najbardziej naturalny.

Bibliotekarze podczas wydarzeń czytelniczych pokazują najmłodszym czytelnikom, że Biblioteka jako centrum kultury jest miejscem otwartym i przyjaznym dzieciom, jest także miejscem imponującym, dynamicznym, tętniącym życiem i potencjałem twórczym. Biblioteka uczy, bawi, i kształci a przebywanie w jej przestrzeni kulturalnej powinno być od najmłodszych lat elementem życia każdego człowieka.

Działalność Książnicy Pomorskiej dającej radość obcowania ze znakomicie zaprojektowaną i najwyuczajniej w świecie pasjonującą książką, to najlepsza droga do związania małego czytelnika z dużym światem literatury i pokazanie, że czytanie książek to najpiękniejsza zabawa, jaką sobie ludzkość wymyśliła. W bibliotece na każdego czeka książka, która jest prawdziwym przyjacielem człowieka i oknem na świat.

W promocji książki cenne jest wprowadzanie różnorodnych metod pracy i programów czytelniczych z książką w roli głównej, które będą wyzwalały w najmłodszych czytelnikach pożądaną ciekawość i

emocje, zachęcając do dialogu z książką. Realizowane przez bibliotekę formy pracy z czytelnikiem uwzględniają potrzeby dzieci i młodzieży a scenariusze zajęć inspirowane są zawsze literaturą.

Tak więc formy pracy i programy czytelnicze są istotnym narzędziem wspierającym działania biblioteki na rzecz rozwoju czytelnictwa. W ramach stworzonych programów planowane są różne formy (spotkania czytelnicze, autorskie, warsztaty literacko-plastyczne, wycieczki, lekcje biblioteczne, wystawy, konkursy) i treści zajęć zaspakajających potrzeby poznawcze, zmysłowe i literackie najmłodszych czytelników.

Do programów czytelniczych realizowanych przez Książnicę Pomorską należą: „*Witajcie w naszej bajce*”, „*Czytanie zbliża*”, „*Bajki naszego dzieciństwa*”, „*Literatura i sztuka*”, „*Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom*”, „*W krainie Twórców regionalnych*”, „*Światowy Dzień Postaci z Bajek*”, „*Legends Indian Ameryki Północnej*”, „*Podróże z literaturą i kulturą krajów świata*”, „*Jestem tu i czuję... – sekrety zwierzęcych serc*” i „*Przystanek – Biblioteka*”.

1. „Witajcie w naszej bajce” – program realizowany od 10 lat, którego celem jest dotarcie do środowisk dzieci i młodzieży słabo oswojonych z książką, biblioteką i kulturą literacką. Program nastawiony jest na wprowadzenie dzieci ze środowisk trudnych do królestwa książek i wielkiej wspólnoty ludzi czytających, chętnie odwiedzających bibliotekę.

2. „Czytanie zbliża” – program realizowany od 16 lat, którego celem jest wzajemne poznanie się i integrowanie dzieci niepełnosprawnych umysłowo, fizycznie i zdrowych podczas wspólnych imprez czytelniczych. Głośne czytanie nie tylko zbliża ludzi, ale umożliwia im czynny udział w życiu kulturalnym. Czytanie pomaga dzieciom niepełnosprawnym w przezwyciężaniu wielu problemów zdrowotnych.

3. „Bajki naszego dzieciństwa” – program realizowany od 7 lat – głównym celem programu jest

wspomaganie wszechstronnego rozwoju osobowości i poczucia tożsamości dziecka poprzez spotkania z aktualnie bliską mu i ulubioną bajką. Bajki towarzyszą człowiekowi w ciągu niemal całego życia. Są największym nośnikiem wartości moralnych budują zaufanie, zrozumienie i poczucie bezpieczeństwa dziecka, uwalniają go na dobro i piękno, dają mu wsparcie, roznoszą czarodziejski pyłek wzbogacając życie oraz tworzą zrozumiałą rzeczywistość. **„Bajki naszego dzieciństwa”** to najbliższe dziecku utwory, które czytane w różnych środowiskach mają wpływać pozytywnie na rozwój moralny, społeczny, emocjonalny, poznawczy i artystyczny dzieci, a także wносить atmosferę cudowności i towarzyszyć w podróży ku dorosłości.

4. „Literatura i sztuka” – program realizowany od 7 lat obejmuje prezentację literatury światowej w blokach tematycznych: **Literatura i Teatr; Literatura i Muzyka; Literatura i Przyroda; Literatura i Malarstwo**. Literatura i sztuka przenikają się wzajemnie. Dzieci i młodzież na organizowanych spotkaniach i warsztatach literacko-plastyczno-muzycznych, teatralnych oraz przyrodniczych mają okazję bawić się literaturą, odkryć jej wielkie bogactwo i różnorodność oraz doznać jak wzajemnie przenikają się i inspirują: **„Literatura i sztuka”**. Celem programu jest rozszerzenie wrażliwości czytelniczej dającej możliwość wypowiedzi poprzez sztukę własnych przeżyć, myśli i marzeń. Celem jest również rozbudzenie zainteresowań dzieci i młodzieży najpiękniejszą literaturą świata, która prowadzi ku światu wartości, utrwala życie i nas samych. Kontakt z literaturą ma także kształtować wrażliwość przelamując obojętność na otaczający nas świat przyrody-zwierząt. W czasie wydarzeń artystycznych ma także służyć budowaniu postaw otwartości, tolerancji i szacunku wśród dzieci i młodzieży, a także pozwala zmierzyć się z ogromem dorobku myśli ludzkiej i daje wyzwanie, aby poznać chociaż jej część.

5. „Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom” – wielkie święto czytania organizowane co roku na przełomie maja/czerwca przez Fundację ABCXXI, które

mobilizuje do szczególnie intensywnych działań wiele instytucji. Książnica Pomorska uczestniczy w akcji OTCD od **2002 roku**. Biblioteka łącząc się z całą Polską przygotowuje imprezy czytelnicze dla dzieci i młodzieży województwa Zachodniopomorskiego oczywiście z książką w roli głównej. W tym właśnie Tygodniu dzieci mają okazję podróżować po literaturze, uczestniczyć w spotkaniach autorskich z ciekawymi ludźmi oraz zaprezentować przygotowane z wielkim kunsztem inscenizacje bajek przeplatanych tańcem, piosenką, a także wziąć udział w przygotowanych konkursach literackich i plastycznych.

6. „W krainie Twórców regionalnych” – cykl realizowany od 10 lat, którego celem jest wprowadzenie dzieci i młodzieży w bogaty świat sztuki i literatury twórców regionalnych. Podczas spotkań gościmy w bibliotece artystów regionalnych oraz ciekawe postacie naszego miasta. Poznawanie twórców regionalnych rozwija więzi uczuciowe i przynależność do regionu – małej ojczyzny oraz pozwala poznać twórczość pisarzy zachodniopomorskich.

7. „Światowy Dzień Postaci z Bajek” – 5 Listopada jest Światowym Dniem Postaci z Bajek. Wydarzenie to stało się doskonałą okazją do nowego sposobu promowania czytelnictwa wśród najmłodszych czytelników biblioteki. Od **2009 roku** w Książnicy Pomorskiej organizowany jest konkurs i spotkanie czytelnicze pt. **„Bajkowy Bohater Roku...”**. Idei tej towarzyszy przekonanie, że dzięki znajomości losów bajkowego bohatera dziecko nauczy się, poprzez utożsamienie się z nim, rozwiązywać trudne problemy w swoim życiu. Pozna w jaki sposób akceptować i tolerować drugiego człowieka. Zwłaszcza kiedy nowy kolega lub koleżanka różni się wyglądem i charakterem od nich samych, lub kiedy są bardziej nieśmiali i pochodzą z niezamożnych domów. Nauczą się także, dzięki bajkom i czytaniu, poznawać świat najważniejszych wartości w życiu, czyli miłości, cierpliwości i szacunku dla różnorodności oraz przekonają się, że dzięki czytaniu zdobywają mądrość. Spotkania mają charakter integracyjny i są realizacją programu integracyjnego pt. **„Czyta-**

nie zbliża”. Dzięki bajkowym bohaterom opowiadamy dzieciom świat, świat przeplatany radościami i smutkami oraz morałami uczącymi życia w sposób najbardziej naturalny. Każde spotkanie powiększa naszą powstającą galerię portretów Bajkowych Bohaterów i tak: w 2009/2010 roku bajkowym bohaterem została „*Kaczka Dziwaczka*” prezentowana przez uczniów ze Szkoły Specjalnej, w roku 2010/2011 „*Calineczka*” prezentowana przez dzieci z Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci Nieślyszących a w roku 2011/2012 *Księżniczka Badral.- Budur* prezentowana przez uczniów ze SP Nr 1. W 2012/2013 roku bajkowym bohaterem została Królowa Śnieżka i Kózka z baśni pt. „*Stoliczku nakryj się*” W roku 2013/2014 bajkowym bohaterem został *Kopciuszek* i *Murzynek Bambo* prezentowany przez uczniów ze Szkoły Specjalnej Nr 12. W roku 2014/2015 bajkowym bohaterem został Plastus. Natomiast w zeszłym roku 2015/2016 bajkowym bohaterem został *Harry Potter*.

8. „*Legandy Indian Ameryki Północnej*” – program wprowadzony w 2015 r. W ramach realizacji tego programu zaplanowaliśmy raz w miesiącu warsztaty literacko-plastyczne dla dzieci przedszkolnych. Podczas spotkania dzieci mają okazję posłuchać Legend Indian Ameryki Północnej opowiadanych a nie czytanych. Sztuka opowiadania powraca, jest to bowiem łatwo dostępne narzędzie poznawcze, wychowawcze i komunikacyjne. O sztuce opowiadania, o tym jak snuć opowieść, prawić baśnie, gawędzić i opowiadać historie dzieci mają okazję poznawać podczas prowadzonych warsztatów. Warsztaty te mają na celu kształtowanie u dzieci postawy aktywnego słuchania, akceptowania opowiadającego. Poprzez rozmowy o wartościach etycznych, wyborach i konsekwencjach, wczuwanie się w sytuacje, rozumienie uczuć na podstawie przykładów bohaterów z opowiadań i legend dzieci mają możliwość kształtowania własnego charakteru. Oprócz tego podczas spotkania dzieci mają okazję

uczyć się gry w słówka i praktykowanie języka angielskiego, a także w oparciu o inscenizacje i ilustracje scenek z opowiadań rozwijać umiejętności wyrażania własnych uczuć. Zajęcia prowadzi p. Bożena Felsz – bajarka z Kanady i wieloletnia nauczycielka języka angielskiego.

9. „*Podróże z literaturą i kulturą krajów świata*” – to nowa propozycja cyklu zajęć przeznaczonych dla dzieci przedszkolnych prowadzonych poza murami biblioteki. Spotkania czytelnicze odbywają się w każdy wtorek tygodnia w przedszkolu „Promyk”. Zajęcia prowadził p. Bożena Felsz, nauczycielka języka angielskiego i storyteller z Kanady. Podczas spotkań czytelniczych dzieci poznają literaturę innych narodów w języku angielskim. Celem spotkań jest dostarczenie wiedzy o różnych kulturach, narodach, tradycjach przy wykorzystaniu literatury światowej. Spotkania mają także na celu poprzez czytanie, opowiadanie rozwijać i kształtować postawę szacunku wobec wartości innych krajów i regionów. Prezentowane bajki i piękne ilustracje dostarczają dzieciom wiedzy o świecie, rozwijają ich wyobraźnię i wzbogacają słownictwo.

10. „*Jestem tu i czuję... – sekrety zwierzęcych serc*” – Od października 2016 roku planujemy spotkanie odbywające się raz w roku z okazji *Światowego Dnia Dobroci Dla Zwierząt*. Spotkania „Jestem tu i czuję...” pozwolą przeżyć dzieciom kontakt ze światem przyrody uchwyconym w literaturze pięknej i popularnonaukowej. Czytanie wierszy wprowadzi dzieci i młodzież w zaczarowany świat poezji o przyjaciółach tych domowych, ale także i tych cierpiących bezdomnych. Zwierzęta są jak ludzie czują, dlatego też powinno się już od najmłodszych lat kształtować między innymi poprzez literaturę i spotkania edukacyjne wrażliwość, tolerancję, szacunek do świata przyrody oraz przełamywać obojętność na krzywdę i okrucieństwo wobec zwierząt. Cykliczne spotkania wzbogacają odwiedziny osób zajmujących się na co dzień opieką nad różnymi zwierzętami. Będą to specjaliści z różnych organizacji działających na rzecz zwierząt. Obchody tego Dnia mają także na celu zmienić zachowanie ludzi w stosunku do zwierząt i uświadomić im prawdę, że zwierzęta nie są przedmiotami i mają swoje prawa. Miesiąc ten przypomni nam, że powinniśmy traktować zwierzęta z poszanowaniem ich naturalnych potrzeb - jak istoty żywe, zdolne do odczuwania zarówno fizycznego bólu, jak również radości czy wdzięczności.

11. „*Przystanek – Biblioteka*”. W ramach tego programu biblioteka prowadzi edukację czytelniczą dla grup zorganizowanych z woj. zachodniopomorskiego. Są to lekcje biblioteczne, podczas których

dzieci i młodzież uczą się, jak korzystać ze zbiorów Biblioteki, poznają metody sprawnego wyszukiwania i selekcji informacji. Organizujemy wycieczki po bibliotece i prowadzimy warsztaty czytelnicze dla dzieci najmłodszych i warsztaty instruktażowe dla uczniów szkół średnich.

Oprócz proponowanych programów czytelniczych przy planowaniu zajęć brane są pod uwagę wszelkie rocznice i wydarzenia literackie, które są doskonałą okazją do przybliżenia sylwetek pisarzy, poetów i wybitnych osobistości. W tym roku mając będzie 170 rocznica urodzin noblisty Henryka Sienkiewicza, 100 rocznica jego śmierci oraz 50 rocznica utworzenia Muzeum Henryka Sienkiewicza, w miejscu urodzenia pisarza, czyli w Woli Okrzejskiej. W związku z Rokiem Sienkiewicza zamierzamy zorganizować spotkania, podczas których dzieciom i młodzieży przedstawiona będzie prezentacja pt. „Henryk Sienkiewicz jakiego nie znacie” oraz przygotujemy wystawę pt. „Henryk Sienkiewicz zwyczajny człowiek, wybitny Polak”. Organizujemy także imprezy czytelnicze z okazji: *Międzynarodowego Dnia Teatru; Międzynarodowego Dnia Poezji; Światowego Dnia Wróbla; Międzynarodowego Dnia Książki dla Dzieci; Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich; Zachodniopomorskiego Festiwalu Nauki; Dnia Głośnego Czytania; Urodzin książkowego misia Kubusia Puchatka; Światowego Dnia Muzyki. Książnica zaangażowana jest także w organizację Festiwalu Czytania, Nocy w Bibliotece, Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek, Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom.*

Przykładem dobrych praktyk biblioteki jest gromadzenie odpowiedniego księgozbioru dla dzieci i młodzieży, obdarowywanie dzieci i placówek książkami, a także prowadzona od lat współpraca z wieloma instytucjami oświatowymi (przedszkolami, szkołami, szkołami specjalnymi, ośrodkami szkolno-wychowawczymi, pogotowiem opiekuńczym, ośrodkami socjoterapii itp.), świetlicami środowiskowymi, ośrodkami kultury, stowarzyszeniami, towarzystwami, lokalnymi mediami i wieloma innymi podmiotami. Stałym elementem pracy biblio-

tekarzy są aktywne działania promocyjne prowadzone poza biblioteką w wyżej wymienionych placówkach.

Książnica Pomorska pracuje także metodą projektów, na które pozyskuje pieniądze. Dzięki dotacji MKiDN w bibliotece realizowano duże Projekty Operacyjne promujące czytelnictwo pt. „*Promocja czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży w Książnicy Pomorskiej*”, „*Podróże małe i duże po bajkowej literaturze*”, „*Czytam więc jestem i zmieniam świat – literatura kluczem do dziecięcej wyobraźni*”.

Podsumowanie

Podjęmowane przez Książnicę Pomorską działania, ich szeroki wachlarz oraz ciekawe formy pracy, świadczą o tym, że dla biblioteki dzieci i młodzieży oraz ich potrzeby są ważne. Podczas spotkań dzieci mają okazję zetknąć się z „*żywymi książkami*” – pisarzami, aktorami, artystami, którzy dzielą się swoimi pasjami i pobudzają małych odbiorców do rozwijania własnych zainteresowań. Biblioteka podejmuje działania rozwijające czytelnictwo, a także stara się zaspokajać potrzeby edukacyjne, informacyjne, kulturalne i rekreacyjne najmłodszych czytelników. Bibliotekarze wciąż poszukują nowych i doskonałą sprawdzonych od lat form pracy. Do biblioteki wróciła tradycyjna forma głośnego czytania oraz dyskusji o książkach dla dzieci i młodzieży.

Zarówno dzieci, jak i ich opiekunowie znajdują w Książnicy Pomorskiej przyjazne miejsce z przeznaczonymi dla nich zbiorami, gdzie mogą odkrywać radość z czytania książek.

Zaprezentowane przykłady działań Książnicy Pomorskiej w Szczecinie nie wyczerpują całego bogactwa form i metod pracy stosowanych przez bibliotekę, ale pokazują drogi, jakimi biblioteka stara się dotrzeć do najmłodszych odbiorców. Biblioteka odgrywa dużą rolę w inicjacji i popularyzacji czytelnictwa wśród dzieci a uwzględniając ich potrzeby czytelnicze - otwiera drzwi do świata książki i kultury literackiej.

BIBLIOGRAFIA

- *Czytelnictwo w dobie informacji cyfrowej. Rozwój, bariery, technologie*, pod red. Mai Wojciechowskiej, Warszawa: Wydawnictwo SBP, 2015.
- Lewandowicz-Nosal Grażyna, Zybert Elżbieta Barbara (red.) *Dzieci, młodzież – Internet – biblioteka. Wytyczne IFLA Sekcji Bibliotek dla Dzieci i Młodzieży*. Warszawa: Wydawnictwo SBP, 2009, s. 17, 63.
- Wojciechowski Jacek, *Czytelnictwo*, Kraków: Wydaw. Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2000, s. 146.

Bożena Pilczuk
– Starszy Kustosz

Książnica Pomorska w Szczecinie

Szkoła Podstawowa Nr 45

Bibliotekarza szkolnego uwag kilka...

Ogólnie panuje przekonanie, że dzieci nie czytają. Ujęłabym to inaczej – nie czytają tyle co kiedyś, ale czytać chcą. Czy te chęci się utrwalą i będą w procentować w rozwoju dziecka zależy od nas, dorosłych.

Jeśli dziecko widzi, że rodzice czytają – samo ma ochotę spróbować. Gdy rodzic czyta dziecku, to przede wszystkim buduje z nim głębszą więź, obdarowuje je swoją obecnością i, dzięki lekturze, rozwija wyobraźnię dziecka. Tyle teorii. A teraz kilka uwag okiem praktyka.

Prawdą jest, że dużo zależy od rodziców, dziadków. Zawsze mnie cieszy, gdy rodzic, nie czekając na oficjalne pasowanie uczniów na czytelnika, przyprowadza dziecko do biblioteki by wspólnie wypożyczyć pierwszą książkę. Nie jest takich rodziców wielu, ale są i tacy którzy już w grupie „0” odwiedzają szkolną bibliotekę.

Kolejnym dorosłym, który może w dziecku rozbudzić chęć czytania, jest nauczyciel – jeśli część zajęć poświęca na czytanie uczniom na głos, efektem może być m.in. podniesienie poziomu wypowiedzi ustnych i pisemnych, poprawienie koncentracji, zwiększenie umiejętności myślenia przyczynowo–skutkowego itp.¹

Jednak rzeczywistość szkolna, która każe skupiać się przede wszystkim na realizacji programu nauczania nie pozostawia zbyt wiele czasu na codzienne, głośne czytanie. A szkoda...

I tu może wkroczyć kolejna ważna dla rozwoju młodego czytelnika osoba – bibliotekarz. Najłatwiej jest bibliotekarzom szkolnym – dostęp do potencjalnych czytelników mają nieograniczony. Nic tylko spotykać się z dziećmi, chodzić na lek-

cje i czytać. No tak, ale tu postawić należy kolejne pytania: co czytać i kiedy mieć na to czas?

Aby zachęcić uczniów do czytania biblioteka powinna dysponować atrakcyjnym księgozbiorem. Tylko skąd go wziąć? Luksusem jest, gdy bibliotekarz dysponuje stałym funduszem na zakup książek. Z moich doświadczeń i obserwacji wynika, że rzadko szkoły uwzględniają w swoim budżecie zakup książek. Jaskółką niosącą nadzieję na zmiany był ogłoszony w 2015 r. program **Książki naszych marzeń** przygotowany przez MEN. Uczestniczące w programie biblioteki szkół podstawowych otrzymywały fundusze za które mogły kupić książki. Kwota dotacji uzależniona była od liczby uczniów. Swoją wkład musiał także zadeklarować samorząd lokalny. Z programu skorzystało wiele bibliotek, choć dodatkowe warunki – jak np. konsultowanie swoich zakupów z biblioteką miejską, niekoniecznie sprawę ułatwiały (bo co zrobić, jeśli najbliższa biblioteka miejska jest oddalona od szkoły o 50 km.?).

W latach 2016-2020 rząd będzie realizował *Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa*.² Zgodnie z założeniami NPRC organy prowadzące szkoły będą mogły ubiegać się o dofinansowanie zakupu nowości wydawniczych. Założenia piękne i słuszne – czekamy na efekty.

No to zakupione książki – teoretycznie – już mamy. Czas więc zacząć propagować czytelnictwo poprzez czytanie... No właśnie – ten czas...

Od kilku lat środowiska bibliotekarskie, a w szczególności Towarzystwo Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich, walczy o odgórne wskaźniki zatrudnienia nauczycieli bibliotekarzy w szkołach³. Aktualnie o godzinach pracy biblioteki szkolnej decyduje samorząd. Jedno jest pewne – biblioteka w szkole być musi, ale etat bibliotekarza może wynosić np. 1/10, czyli 3 godziny w tygodniu. Wszystko zależy od godzin przekazanych szkole przez organ prowadzący. Trudno w takich

warunkach prowadzić mądrą i efektywną edukację czytelniczą. Przypomnę w tym miejscu jeszcze, że to bibliotekarz jest odpowiedzialny za dystrybucję darmowego podręcznika, co także wymaga czasu.

A teraz trochę z mojego podwórka...

Aby propagować czytelnictwo biblioteka musi być w szkole widoczna. Oznacza to aktywny udział nauczyciel bibliotekarza w życiu szkoły. Okazją do pokazania uczniom, że biblioteka jest ważnym miejscem w szkole są różne święta i rocznice. Ja zaczynam w październiku, który od 2008 r. obchodzony jest jako *Międzynarodowy Miesiąc Bibliotek Szkolnych*. Jest to okazja do ogłoszenia akcji Cała szkoła czyta, przygotowania wystawy nowości, zorganizowania zbiórki na prezent dla biblioteki, itp. Kolejna okazja do świętowania to przypadający w tym roku po raz *XIII Tydzień Bibliotek*⁴. Hasło majowego *Tygodnia Bibliotek 2016* brzmi *Biblioteka inspiruje*.

A pomiędzy świętami trwa zwyczajne życie szkoły. W tym czasie biblioteka też musi być widoczna. Uroczyste pasowanie uczniów klas pierwszych na czytelników – to obok pasowania na ucznia – ważne wydarzenie w życiu pierwszaka, i jako takie powinno być odpowiednio przygotowane. Bibliotekarz do klas musi wychodzić. Głównie zadbać trzeba o najmłodszych czytelników. Jeśli złapią bakcyła czytania, to już raczej na zawsze. Ja pod koniec ubiegłego roku szkolnego odwiedziłam klasy 0-III z książką o słoniu Elmerze. Do dziś przychodzą maluchy i pytają się o książki których bohaterem jest Elmer – słoń w kratkę! Przy okazji, przez „przypadek” odkrywają także innych bohaterów i inne książki. Bardzo ważne jest przygotowanie kącika, w którym dzieciaki mogą buszować w poszukiwaniu książek. Stojące równo na półce woluminy raczej dziecko zniechęca. Lepiej zrobić wystawkę by uczeń mógł wziąć książkę do ręki, obejrzeć, odłożyć i wybrać

inną. Maluchom trzeba też poświęcić czas – porozmawiać, wysłuchać, zachęcić do lektury. Dziecko, które przyjdzie do biblioteki, miło i atrakcyjnie spędzi w niej czas – wróci do niej. W bibliotece mojej szkoły przebojem okazała się wielka poducha, na której można się wygodnie rozsiaść, odpocząć i poczytać. Ku mojemu zdziwieniu stała się ona także magnesem przyciągającym uczniów klas starszych, którzy bardzo chętnie spędzają przerwy w bibliotece relaksując się i czytając na „podusi”.

Warto także zatrudnić młodzież do pomocy w bibliotece. Dobrze przeszkolony aktyw biblioteczny to czasami ratunek dla bibliotekarza przy natłoku obowiązków. Starsi uczniowie lubią też przygotowywać konkursy czytelnicze – chęć rywalizacji potrafi czasem zdziałać cuda. Trzeba tylko pamiętać, by lektury polecane do czytania były naprawdę wciągające, aktualne, ciekawie wydane.

Podsumowując – dzieci i młodzież chcą czytać – trzeba tylko trochę zachęty, zainteresowania i odpowiedniej, atrakcyjnej oferty.

xxx

¹ http://calapolskaczytadziedziom.pl/ckfinder_pliki/files/Aktualno%C5%9Bci/Raport_finalny_212_str.pdf

² <http://www.ceo.org.pl/pl/szkolazklasa2zero/news/narodowy-program-rozwoju-czytelnictwa-0>

³ <http://tnbsp.oeiizk.waw.pl/dokumenty/memorial.pdf>

⁴ <http://www.sbp.pl/arttykul/?cid=15609&prev=1>

Monika Dżugan

– nauczyciel bibliotekarz w Szkole Podstawowej Nr 45 z Oddziałami Integracyjnymi w Szczecinie; zastępca prezesa szczecińskiego oddziału Towarzystwa Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich i wiceprezes Rady Głównej Towarzystwa

Zespół Szkół Szpitalnych w Szczecinie

Biblioteka inna niż wszystkie

Dźwięk dzwonka kończącego lekcję otwiera drzwi klas, przez które dzieci wesoło wychodzą na szkolny korytarz. Część z nich udaje się w stronę biblioteki, aby wypożyczyć ciekawą książkę lub skorzystać z centrum multimedialnego... To sytuacja, którą można obserwować w większości szkół, ale nie w naszej. Tu lekcji nie wyznaczają dzwonki, a uczniowie nie ustawiają się w kolejce do wypożyczalni. „*Szkoła szpitalna – inna niż wszystkie*” – i inna biblioteka. Uczniowie – pacjenci dwudziestu jeden oddziałów w trzech szczecińskich szpitalach zazwyczaj nie odwiedzają biblioteki, lecz biblioteka „przychodzi” do nich.

„Dzień dobry, tu biblioteka szkolna”

Pojemna torba na kółkach skrywa wszystkiego po trochę – „*dla każdego coś milego*” – bajki dla najmłodszych, opowiadania dla początkujących czytelników, trochę przygody, trochę fantastyki, znajdują się też książki o problemach młodzieży, lektury szkolne, pozycje popularnonaukowe i dojrzałe dzieła literackie dla bardziej wyrobionych czytelników, tak aby każdy – od ucznia zerówki po maturzystę – mógł znaleźć dla siebie odpowiednią książkę.

W ten sposób wyposażony nauczyciel bibliotekarz szkoły szpitalnej wyrusza z biblioteki w trasę z oddziału na oddział, od łóżka do łóżka pacjenta.

„*Dzień dobry, tu biblioteka szkolna*” – tak witam uczniów już od prawie trzech lat, od czasu, gdy jako nauczyciel bibliotekarz rozpoczęłam pracę w Zespole Szkół Szpitalnych w Szczecinie. Codziennie widzę nowe twarze, spotykam też pacjentów, którzy przebywają w szpitalu po kilka tygodni, a nawet miesięcy lub wracają tu po raz kolejny. Czasami wózek wchpany książkami wywołuje zdziwienie, są jednak i takie oddziały, gdzie jego widok budzi prawdziwą radość i okrzyk: „*Pani z biblioteki!*”.

Choć często spotykam się ze stwierdzeniem „nie lubię czytać” (zazwyczaj ze strony dzieci nierozstających się z telefonem komórkowym, tabletem czy laptopem), ogromna liczba uczniów chętnie sięga po książki. Ci, którzy naprawdę lubią czytać, często przychodzą do szpitala zaopatrzeni w kilka własnych, a jeśli nie – witają mnie z radością. Rodzi się okazja do ciekawych rozmów i wymiany informacji

o tym, co warto przeczytać, o co wzbogacić księgozbiór. Przy okazji można obejrzyć zawartość wózka i coś wypożyczyć lub inny tytuł z biblioteki. Zainteresowanie młodych ludzi książkami i czytaniem, a szczególnie specjalne zamówienia sprawiają mi radość i z przyjemnością je realizuję, choć czasem wymaga to kilku dodatkowych kursów na trasie biblioteka - oddział szpitalny. Niekiedy zdarza się, że zapalony czytelnik otrzymuje zgodę – o ile stan jego zdrowia na to pozwala – na chwilowe opuszczenie oddziału, odwiedzin w bibliotece i możliwość buszowania wśród książek.

„Jak tu fajnie!”

„*Jak tu fajnie!*” to nierzadkie stwierdzenie, które słyszy się z ust młodych pacjentów po przekroczeniu progu biblioteki. Zespół Szkół Szpitalnych розміścił swój księgozbiór w trzech małych pomieszczeniach udostępnionych przez szpitale. Księgozbiór skromny, jednak systematycznie wzbogacany głównie dzięki współpracy z Książnicą Pomorską, szczecińskim oddziałem Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, biblioteką miejską i dobremu sercu osób prywatnych – byłych pacjentów, rodziców, personelu medycznego. Coraz więcej nowych, kolorowych książek, które swym wyglądem zachęcają, aby wziąć je do ręki, do tego niewielki zbiór programów multimedialnych i filmów DVD. Nie zdarza się, aby czytelnik opuszczał to miejsce nie niosąc z zadowoleniem kilku wybranych przez siebie pozycji.

Wypożyczanie to nie wszystko...

Na jednym z oddziałów, tuż obok dyżurki pielęgniarek, siedzi na krześle dziewczynka. Zapłakane, przerażone oczy... Rodzice wypełniają dokumenty wymagane przy przyjęciu do szpitala. Podchodzę do dziecka i zaczynam rozmowę. Pokazuję książki, które mam ze sobą. Czytam kilka zabawnych wierszyków, oglądamy ilustracje. Dziewczynka powoli rozluźnia się, na chwilę zapomina o strachu, pojawia się uśmiech. Umawiamy się, że później przyniosę i poczytam książkę o piesku. Dobrze poszło, nie zawsze idzie tak łatwo...

W sali na ortopedii dziecięcej odwiedzam trzy unieruchomione gimnazjalistki, obolałe i zmęczone przedłużającym się pobytom w szpitalu. Rozmawiamy przez chwilę o książkach, które przywiozły ze sobą, lecz nie mają na nie siły ani ochoty. Wybieram jedną i czytam głośno. Dziewczyny słuchają z zainteresowaniem, godzina mija w mgnieniu oka - żegnają mnie pytaniem: „*Kiedy pani znowu przyjdzie?*”.

Idę dalej, na onkologię, do ucznia, któremu obiecałam przeczytać następną porcję lektury. Tym razem jednak czytania nie będzie. Po kolejnej porcji chemioterapii samopoczucie chłopca jest tak podłe, że nie ma ochoty na nic.

Pracujący w szkole szpitalnej bibliotekarz musi być wyposażony w czuły „radar”, który pozwala nie tylko rozpoznawać potrzeby czytelnicze, lecz również możliwości uczniów wynikające z ich stanu zdrowia i samopoczucia, który podpowie, jak działać, aby to samopoczucie, o ile to możliwe, poprawić.

Zachęcić do czytania – wzbudzić radość

Działania mające na celu zachęcanie do czytania w warunkach szpitalnych muszą jednocześnie spełniać rolę terapeutyczną – odwrócić uwagę dziecka od problemu choroby i przykrości wiążących się z hospitalizacją i zabiegami leczniczymi, łagodzić napięcia emocjonalne. Wbrew pozorom, w szpitalu również może być i wesoło, i ciekawie. Tu także organizuje się konkursy, spotkania, przedstawienia. A wymieniać można by długo... Na przykład co roku nasi uczniowie mogą wziąć udział w konkursie czytelniczo-plastycznym „*I ty możesz być ilustratorem*”, który ma m.in. zachęcić do czytania baśni. W pierwszej edycji konkurs dotyczył utworów Ch. Perraulta, w drugiej braci Grimm, następnie H.Ch. Andersena, a w tym roku uczestnicy konkursu będą wykonywać ilustracje do baśni J. de La Fontaine'a. Inne propozycje to na przykład konkurs na najlepszego „lepieja” o książkach i czytaniu, kierowany do uczniów starszych klas szkoły podstawowej i gimnazjalistów czy też konkursy wymagające znajomości twórczości H.Ch. Andersena i Ch. Perraulta „*Czy znasz te baśnie*”. Wśród imprez przygotowanych przez bibliotekę szkoły szpitalnej wymienić można także warsztaty czerpania papieru połączone z poznawaniem historii książki, quiz dla dzieci młodszych „*Spotkanie z bajkami*”, „*Świątowy Dzień Pluszowego Misia*”, „*Jesienne popolu-*

dnie z poezją” – spotkanie poświęcone czytaniu wierszy o jesieni, ilustrowane muzyką i fotografią przyrodniczą, „*Jestem przeciw narkotykom*” – zajęcia warsztatowe dla uczniów gimnazjum i liceum, realizowane we współpracy z pedagogiem szkolnym z wykorzystaniem fragmentów literatury tematu, pasowanie uczniów klas pierwszych na czytelnika, wspólne przygotowanie interaktywnego plakatu z okazji **Miesiąca Bibliotek Szkolnych**. Corocznie staram się zorganizować **Dzień Czytania Bajek** z udziałem zaproszonych gości. Imprezę tę wspiera młodzież z koła teatralnego XVIII LO w Szczecinie, gościliśmy także aktorki – **Edytę Jungowską** i **Olę Boładź**. Od trzech lat realizuję program „*Kolorowe czytanie bajek*”. Są to spotkania poświęcone czytaniu wybranych baśni połączone z zajęciami twórczymi, podczas których dzieci wykonują prace inspirowane treścią baśni, wykorzystując różnorodne techniki i materiały plastyczne – można powiedzieć – połączenie baśnioterapii z arteterapią. Od 2014 roku działania biblioteki wspierają „pracujące” w szpitalach Zdroje i przy Unii Lubelskiej dwa **Bajkowozy**, które otrzymaliśmy dzięki współpracy z **Fundacją Serdecznik** z Poznania. Są to pięknie wykonane regały w formie domków, wyposażone w ponad sto starannie wybranych tytułów książek, posiadające moc szufladek kryjących rozmaite drobiazgi, które pomagają rozbudzić dziecięcą wyobraźnię podczas kreatywnych zajęć z książką. Dzięki odpowiednim rozmiarom i zainstalowanym kółkom **Bajkowozy** mogą dotrzeć na każdy oddział i do każdego pacjenta, wioząc prócz książek radość i zabawę.

O szkole szpitalnej nie wszyscy wiedzą (często spotykam się ze zdziwieniem „To w szpitalu jest szkoła?”), ale pełni ona znaczącą rolę w życiu uczniów będących pacjentami szpitala. Mam nadzieję, że działania naszej biblioteki również nie pozostają bez znaczenia – kształtują pozytywny stosunek dzieci i młodzieży do książki i czytania, rozbudzają zainteresowania i potrzeby czytelnicze.

Ewa Bąbolewska

– nauczyciel bibliotekarz w Zespole
Szkół Szpitalnych w Szczecinie

Szkoła Podstawowa Nr 37

Książka alternatywą dla komputera

Powszechnie obserwuje się kryzys czytelnictwa. Tradycyjna książka, która była do niedawna, oprócz telewizji i kina, głównym źródłem informacji o otaczającym nas świecie i dostarczania rozrywki, teraz otrzymała dużą konkurencję w postaci komputera, Internetu, skrótów lektur, streszczeń oraz adaptacji filmowych. Zapomina się, że książka rozwija wyobraźnię, uczy kulturalnego spędzania czasu. Książka dostarcza wiedzy o świecie, systematyzuje i uczy myślenia. Prowadzi do pojawiania się twórczego stosunku do otoczenia. Dzieje się tak od najwcześniejszych lat życia dziecka dzięki rodzicom, którzy są łącznikiem między nim a książką. Czytanie jest dla dziecka przede wszystkim źródłem przyjemności i formą rozrywki. Aktywność ta powoduje obniżenie napięcia mięśniowego i po prostu relaksuje. Książka umożliwia dziecku poznawanie świata. Pomaga w kształtowaniu nowych wyobrażeń i pojęć, przekazuje wiedzę o świecie i ludziach. Dzięki książkom dzieci uczą się rozumieć znaczenie nazw, a przez to tworzyć bardziej ogólny obraz przedmiotów.

Dlatego my, bibliotekarze rozumiemy, że mamy do odegrania szczególną rolę w zachęcaniu dzieci do czytania. Chcemy by dzieci sięgały po książkę nie tylko z obowiązku realizacji programu szkolnego, ale również jako równorzędną alternatywę dla komputera i telewizji.

W tym celu dbamy o wzbogacanie naszej oferty o nowości czytelnicze jak również o książkę nową, kolorową i ciekawą tematycznie. Przez cały rok szkolny działa akcja „*Podaruj książkę bibliotece*”. Wiele uczniów za zgodą rodziców oraz sami rodzice przynoszą do nas książki, które dzieci już przeczytały, bądź po prostu z nich wyrosły. Aby poznać zainteresowania czytelnicze prowadzimy w bibliotece skrzynkę dezyderatów. Brałyśmy udział w „*Ogólnopolskich Wyborach Książek*” skąd otrzymałyśmy ogromną wiedzę na temat poszukiwanych i

przeczytanych już, ciekawych dla naszych czytelników pozycji. Brałyśmy udział w programie „*Książki naszych marzeń*”, przez co uzyskałyśmy fundusze na rozbudowanie księgozbioru oraz odnowienie części zasobów lekturowych. Dzięki takim naszym działaniom już w połowie tego roku szkolnego księgozbiór powiększył się o 300 książek dla młodszych i starszych uczniów.

W naszej bibliotece uczeń spotyka się z dużą ilością różnych form przybliżających im książkę i bibliotekę jako miejsca, gdzie mogą miło spędzić czas w czasie przerw lub po zajęciach. Tradycją są wystawki reklamujące wydarzenia, kącik czytelniczy „*Polecamy*”, prezentacja nowości w gablotach, w holu szkoły i na stronie internetowej szkoły, w zakładce Biblioteka.

Przyciągamy uczniów do nas realizując różne formy promocji książki. Od lat organizujemy spotkania autorskie twórców nie tylko regionalnych. W ostatnim roku z naszymi uczniami spotkała się **Monika Marin** autorka serii „*Kroniki Saltamontes*” oraz Joanna Maria Chmielewska, autorka opowiadań i wierszyków dla dzieci. Oczywiście książki tych autorów są już na naszych półkach. Cieszą się też dużą popularnością naszych uczniów.

Patronem szkoły jest kpt. ż. w. Antoni Ledóchowski. Często więc spotkania w bibliotece mają charakter morski. Odwiedzają nas ludzie związani z morzem a także M. Ledóchowski, który promował książkę o swojej rodzinie i ojcu, a naszym patronie.

Świętujemy również w naszej szkole coroczne imprezy związane z biblioteką i książką – *Październik Miesiącem Bibliotek Szkolnych, Majowe Dni Książki, Światowy Dzień Książki i Praw Autor-skich*. W tym czasie w bibliotece i w całej szkole odbywają się wystawki informacyjne o obchodach, duże wystawy w czytelni szkolnej: np. „*Gdy prababcia była małą dziewczynką*” (przedmioty codziennego użytku, bibeloty, książki, dokumenty rodzinne, pamiątki z XIX i początków XX wieku), „*Szczecin w malarstwie i w fotografii*” (zdjęcia porównujące Szczecin z przed wieków oraz dzisiejszy), „*Stare książki*” (najstarsza z 1830 roku), „*Hi-*

storia pisma”, „*Moje hobby*” (zrealizowana na podstawie hobby nauczycieli i uczniów).

W tym czasie odbywają się również różnotematyczne konkursy czytelnicze i plastyczne. Oferta skierowana jest zawsze do wszystkich poziomów wiekowych, a efekty konkursów plastycznych prezentowane są zawsze w holu szkoły bądź w czytelni szkolnej.

Dbamy o wszechstronny rozwój uczniów i wdrażanie ich do korzystania z zasobów bibliotecznych. Wszystkie poziomy wiekowe biorą udział w ciekawych lekcjach bibliotecznych. Uczą się na nich jak korzystać z książki, jak o nią dbać, jak jest zbudowana, jak poszukiwać wiedzę w literaturze popularnonaukowej, jak poszukiwać książki w bibliotece. W klasach pierwszych prowadzimy corocznie uroczystą lekcję "Pasowanie uczniów klas pierwszych na czytelnika". Przygotowujemy na nią krótkie przedstawienie teatralne o książkach a po ślubowaniu każdy uczeń otrzymuje naszą biblioteczną zakładkę oraz dyplom pasowania. Od tego momentu wszystkie maluszki odwiedzają nas bardzo chętnie. Drugie klasy natomiast cały rok przygotowują się (czytając zalecone lektury) do konkursu pt. „*Księgarnia*”. W drugim semestrze bawimy się w kupowanie książek za prawidłową odpowiedź na pytanie zagadkę-rymowanekę. Dzieci nie są świadome, że ta świetna zabawa jest w rzeczywistości sprawdzianem ich wiedzy z lektur. Dzięki temu konkursowi uczniowie klas drugich czytają lektury, które dzisiaj nie są już w kanonie lektur dla klas drugich i stoją zapomniane na półce.

Od tego roku szkolnego uczestniczymy w projekcie e-Twinning, do którego zaprosiła nas zaprzyjaźniona bibliotekarka (p. Edyta Michnik z SP 59 w Szczecinie). Jest to projekt czytelniczy oparty na serii „*Magiczne drzewo*”. Projekt trwa cały rok. Zawierają się w nim 3 testy wiedzy z kolejnych tomów oraz trzy zadania plastyczne. Uczniowie, którzy zbierają na koniec roku najwięcej punktów wezmą udział w finale projektu (spotkanie z autorem i ciekawe nagrody). Obserwujemy bardzo duże zainteresowanie wszystkimi tomami serii, uczniowie zapisują się na poszczególne tytuły (mamy ich już 4 zestawy).

Z naszą ofertą wychodzimy na zewnątrz szkoły. **Grupa teatralna „Za kurtyną”** prowadzona przez jedną z

nas odwiedza żłobek i przedszkole na naszym osiedlu. Krótkie scenki na podstawie wierszyków popularnych autorów literatury dziecięcej są dobrą reklamą książeczek. Spotkania kończą się wspólną zabawą bohaterów wierszyków z maluszkami. Oprócz teatru prowadzimy konkursy recytatorskie. W ten sposób mamy możliwość wybrania zdolnych recytatorów, którzy rozwijają przy nas swój talent i reprezentują naszą szkołę w konkursach pozaszkolnych z dużymi sukcesami. Współpracujemy z wychowawcami i łącznikami klasowymi. Na bieżąco otrzymują informacje o czytelnictwie w ich klasach, zaległościach i najbliższych imprezach. Pośrednio tę wiedzę otrzymują również rodzice na zebraniach.

Uczeń w naszej bibliotece jest szybko i fachowo obsługiwany dzięki całkowicie skomputeryzowanej pracy biblioteki, dostępie do stanowisk komputerowych i Internetu. Uczniowie sami mogą wybierać książki. Niezdecydowani dostają pomoc od nas lub od pomagających nam starszych uczniów, którzy bardzo chętnie uczą się pracy w bibliotece i ratują nas w niewralgicznych momentach (np. długie przerwy). Pilnują porządku, odkładają książki na półki, uczestniczą w organizowaniu bibliotecznych imprez. Nasz księgozbiór zawiera już 29 tys. książek (w tym lektury i podręczniki), ponad 200 filmów video i CDV. Uważamy, że jest to bardzo duża oferta i cały czas jest powiększana. Posiadamy rzutnik i tablicę multimedialną. Dzięki temu prowadzone u nas lekcje są ciekawe dla uczniów.

Biblioteka będzie spełniała dobrze swoje funkcje jeżeli nie tylko otworzy się na potrzeby czytelnika, a wręcz będzie wyprzedzała jego pomysły na spędzenie wolnego czasu, bądź czasu w szkole. Praca z książką to tylko część, i choć bardzo ważna, nie jedyna w procesie rozwijania młodego człowieka. Naszą bibliotekarkę w Szkole Podstawowej Nr 37, dewizą jest być kreatywnym i proponować uczniom ciekawe i wszechstronne sposoby zdobywania wiedzy. To musi przynieść cel jaki nam przyświeca - zaprzyjaźnić dzieci z biblioteką, a w rezultacie z książką.

Grażyna Szalata-Siudak
Grażyna Pławska

– Nauczycielki-bibliotekarki
z SP 37 w Szczecinie

Szkoła Podstawowa Nr 59

Czytanie książek to najpiękniejsza zabawa...

Zanim objęłam posadę bibliotekarza, szkolna biblioteka była „świątynią ciszy” ze sformalizowanym system korzystania z zasobów biblioteki. Ja miałam zupełnie inną koncepcję pracy. Chociaż biblioteka była mała, czytelnia ciasna a księgozbiór nie posiadał najnowszych szlagierów wydawniczych, to wiedziałam, że mogę coś zmienić. Chciałam aby biblioteka była miejscem przyjaznym dla dziecka – ucznia. Miejscem, w którym dzieci będą dobrze się czuły, w którym będą chciały przebywać i do którego będą mogły przychodzić po lekcjach lub na przerwie. Szukałam również partnerów w środowisku lokalnym, wspierających moje działania i mających podobną wizję pracy i realizacji zadań.

Aby osiągnąć ten cel, pracę swoją rozpoczęłam od opracowania programu rozwoju czytelnictwa, uwzględniającego zainteresowania i potrzeby uczniów. Podstawowym założeniem tego programu było stworzenie takich warunków, aby kontakt z książką był dla dzieci przygodą, która rozwija ich wyobraźnię i stanowi radość dzieciństwa. Chciałam, aby czytanie było kojarzone z przyjemnością, żeby każdy uczeń rozwinął w sobie nawyk czytania na całe życie. Aby to osiągnąć, uczniowie od najmłodszych lat powinni obcować z książką. W naszej szkole już dzieci z grupy przedszkolnej mogą wypożyczać książki, są oni bardzo systematycznymi czytelnikami. W klasie pierwszej uczniowie uroczyście zostają pasowani na czytelników biblioteki szkolnej i od tej pory nauczyciele razem ze mną dbają o systematyczne wypożyczanie książek przez uczniów.

W październiku – **Miesiącu Bibliotek** organizuję „**Tydzień Biblioteki**”. Każdego dnia podczas przerw uczniowie mogli zmierzyć się z innym zadaniem. Nie wszystkie konkursy związane były z czytelnictwem,

ich celem było ośmielenie uczniów i zainteresowanie działalnością biblioteki. Trudne warunki lokalowe wymusiły wyjście poza pomieszczenie biblioteki, więc konkursy te odbywały się w holu sąsiadującym z biblioteką, dzięki czemu były jeszcze bardziej widoczne i dostępne dla wszystkich uczniów.

W ramach tygodnia biblioteki odbył się konkurs „**He wazy wiedza**” – uczniowie szacowali i pisali na kartce, ile kilogramów waży wystawione na stoliku encyklopedie, konkurs „książka w 12 językach” – uczniowie odgadywali, w jakich językach zostało napisane słowo „książka”. Następnie wybieraliśmy „**Mistrza encyklopedii**”, a więc osobę która w najkrótszym czasie odszuka w encyklopedii wylosowane hasło. Ostatnie zadanie polegało na ułożeniu i przyniesieniu rymowanego wiersza o bibliotece. Rywalizacja była bardzo zażyta, gdyż nagrodą były bilety do kina.

Aby zwiększyć ilość wypożyczonych książek, cyklicznie organizuję różne akcje. Największą popularnością cieszyły się następujące:

1. Loteria w której każdy los wygrał. Osoba, która w danym dniu wypożyczyła książkę, pisała na kartce swoje nazwisko i klasę. Następnego dnia podczas przerwy każda osoba która zostawiła los otrzymywała drobną nagrodę (gumkę do zmywania, ołówek, cukierek, naklejkę lub zakładkę do książki). Były też trzy główne nagrody – książki.

2. Randka w ciemno z książką – aby zachęcić uczniów do wypożyczenia książek na ferie zimowe zorganizowałam akcję polegającą na wypożyczeniu ich „w ciemno”. Zapakowałam książki w ozdobny papier, dzieci wybierały paczuszki, zwracając uwagę tylko na ich wielkość i grubość. Tego dnia liczba wypożyczeń książek podwoiła się, przyszły również osoby, które po raz pierwszy od 2 lat wypożyczyły książkę.

W ubiegłym roku rozpoczęłam projekt czytelnicy „**Magiczne drzewo**”. Uczniowie w ciągu sześciu miesięcy rozwiązywali 3 quizy związane z treścią kolejnych książek z cyklu „**Magiczne Drzewo**” oraz wykonywali 3 zadania.

Piętnaście osób, które otrzymały największą ilość punktów, w nagrodę spędziły noc w szkole, połączoną z szukaniem magicznego przedmiotu. Projekt ten tak spodobał się uczniom, że w tym roku nastąpiła jego kontynuacja, tym razem we współpracy z sąsiednią szkołą podstawową. Wspólnie wymyślamy pytania, a zadania nawzajem oceniają uczniowie z partnerskiej szkoły.

Kolejnym pomysłem aby zachęcić uczniów do czytania książek oraz rozwijać ich zainteresowania czytelnicze, jest nagrywanie filmów na podstawie znanych bajek. Obecnie pracujemy nad bajką „*W dolinie Muminków*”. Dzieci zaczynają od przeczytania książki, następnie wykonują scenografię, opracowują

scenariusz, by móc stworzyć film wykorzystując metodę animacji poklatkowej.

Brak dużego pomieszczenia niejako wymusił na mnie podjęcie współpracy z Miejską Biblioteką Publiczną, filia Nr 3 dla dzieci. Oprócz typowych zajęć bibliotecznych i czytelniczych, na które zapraszani są uczniowie naszej szkoły, planuję w marcu zorganizować konkurs dla klas IV „*Mistrz czytania*”. Finał konkursu odbędzie się właśnie w bibliotece publicznej. Planuję także w nagrodę za wypożyczenie największej ilości książek zorganizować w czerwcu w zaprzyjaźnionej bibliotece „*Czytelniczą zabawę integracyjną*” dla 15 uczniów z klas I-III.

Niezaprzeczalnym faktem jest, że książka wzbogaca wiedzę, rozwija intelekt, jest źródłem rozrywki i zabawy. Budzenie i kształtowanie zainteresowań czytelniczych u dzieci powinno być wspólną troską wszystkich nauczycieli, gdyż tylko wspólna praca przyniesie pożądany efekt w postaci dojrzałego czytelnika. W swojej pracy otrzymuję wsparcie od innych nauczycieli. Wychowawcy klas I prowadzą „*Bratkowy klub pożeraczy liter*”, podczas którego codziennie z maskotką czytają fragmenty wybranych książek. Nauczyciele klas II i III realizują w swoich klasach programy czytelnicze, podczas których w wybranym dniu przeznaczają godzinę na wspólne czytanie. Dużą pomoc otrzymuję także od nauczycieli świetlicy, którzy realizują program czytelniczy z elementami biblioterapii „*Czytam bo lubię i tym się chlubię*”. W ramach tego programu codziennie o stałej porze w świetlicy jest blok głośnego czytania wybranych przez dzieci książek. Współpracuję także z nauczycielami języka polskiego w klasach IV-VI, którzy podczas lekcji zachęcają uczniów do przeczytania konkretnych książek, które są dostępne w bibliotece.

Uważam, że w dobie komputerów, smartfonów i Internetu należy zainicjować modę na czytanie. **W obecnych czasach działalność biblioteki szkolnej musi wychodzić poza swoje mury. Nie wystarczy tylko wywiesić kartkę z godzinami otwarcia biblioteki, należy zachęcać i motywować uczniów do wypożyczenia książki i jej przeczytania.** Mam nadzieję, że po pierwszej i drugą książkę dzieci sięgną ponieważ dostaną nagrodę, natomiast następne będą pożyczać już dla własnej przyjemności, dzięki czemu wykształcą w sobie nawyk czytania na całe życie.

Moje działania powoli przynoszą rezultaty. Już można zauważyć zwiększenie liczby wypożyczonych książek oraz większe zainteresowanie uczniów księgozbiorem. Myślę, że cytat Wisławy Szymborskiej „*Czytanie książek to najpiękniejsza zabawa, jaką sobie ludzkość wymyśliła*”, powoli staje się hasłem przewodnim naszej biblioteki.

Edyta Michnik

– nauczyciel bibliotekarz
w Szkole Podstawowej Nr 59

Szkoła Podstawowa Nr 23

Co zrobić, aby zachęcić do czytania?

Aby zachęcić dzieci do czytania, konieczne jest wspólne zaangażowanie rodziny i szkoły, a w szczególności biblioteki. W naszej szkole we współpracy z nauczycielami i rodzicami staramy się stwarzać uczniom jak najwięcej przestrzeni do kontaktu z książką oraz zachęcać młodych ludzi do korzystania z zasobów biblioteki szkolnej.

Moim zdaniem największe znaczenie w promowaniu czytelnictwa wśród uczniów ma jakość i ilość zasobów bibliotecznych. Do wypożyczania książek może zachęcić wyłącznie biblioteka, która wyposażona jest w nowości czytelnicze dostosowane do zainteresowań dzieci. Największy wzrost wypożyczeń zanotowałam po tym, jak nasza szkoła wzięła udział w programie rządowym „Książki naszych marzeń” i zakupiła nowości wybrane przez uczniów w szkolnych wyborach książek. Również aktualizacja obowiązkowych lektur szkolnych ma ogromne znaczenie. Nawet uczniowie, którzy niechętnie czytają, z dużym entuzjazmem wypowiadali się na temat takich tytułów jak „Charlie i fabryka czekolady”, czy „Mikołajek i inne chłopaki”, co jest bardzo istotne, ponieważ zmienia to ich nastawienie do obowiązkowych lektur.

Oczywiście, bardzo ważna jest promocja czytelnictwa w postaci konkursów i wydarzeń czytelniczych. Tradycyjnie już w naszej szkole odbywają się coroczne konkursy na zakładkę, ilustrację oraz plakat promujący książkę. Uczniowie piszą też recenzje, zachęcając do czytania. W proces rozwoju czytelnictwa włączają się również nauczyciele przedmiotów, poprzez czytanie książek na lekcjach. Uczeń zaintrygowany ciekawym fragmentem, sięgnie po lekturę. Dlatego ważne jest, aby promowana była szeroka gama tytułów dostosowana do różnorodnych zainteresowań uczniów, które indywidualizują się szczególnie w kl.IV-VI. Istotne jest aby uczniom zaproponować doświadczenie nowego, ciekawego działania. Z dużym odzewem spotkała się propozycja wzięcia udziału w konkursie na lapbook. Jest to książka w rodzaju teczki tematycznej, w której uczniowie umieszczają wiadomości na wybrany temat. Do stworzenia lapbooka konieczne jest korzystanie z książek popularnonaukowych. W ten sposób uczniowie zapoznają się z zasobami biblioteki oraz uczą się korzystania z książki i wyszukiwania potrzebnych informacji.

Szczególnie duży wzrost zainteresowania książkami zauważyłam po włączeniu w poczet czytelników uczniów klas pierwszych. Zawsze z dużą starannością przygotowuję lekcję biblioteczną oraz uroczyste pasowanie na

czytelnika biblioteki. W tym roku zaproponowałam dzieciom grę dydaktyczną, która polegała na odszukaniu zagubionych wagoników z literkami, umieszczonych w różnych pomieszczeniach w szkole. Na aktywne metody, dzieci jak zawsze odpowiedziały dużym zaciekawieniem i chętnie uczestniczyły w lekcji. W spotkaniach bibliotecznych biorą również udział uczniowie grup przedszkolnych. Pierwszy kontakt z książką jest bardzo ważny i zachęca dzieci do dalszego korzystania z biblioteki. Organizuję również spotkania autorskie. Niezapomnianym wydarzeniem było spotkanie z **Mirosławem Waciewiczem** – autorem legend o Puszczy Bukowej.

Uczeń, aby skorzystać z biblioteki powinien posiadać odpowiedni zasób wiedzy i kompetencji, umiejętność wyszukania potrzebnej książki oraz informacji. W celu wykształcenia u uczniów tych umiejętności prowadzę lekcje biblioteczne.

Nasza biblioteka współpracuje z Miejską Biblioteką Publiczną oraz Książnicą Pomorską. Lekcje biblioteczne w tych instytucjach zapoznają uczniów z księgozbiorem oraz katalogami. Dużą popularnością cieszy się coroczny konkurs dla klas drugich „**Baw się i ucz z Kubusiem Puchatkiem**” organizowany we współpracy z MBP.

Moim zdaniem niezbędna jest również współpraca szkoły z rodzicami. W pedagogizację włączają się wychowawcy klas. Ważne jest, aby rodzina miała świadomość jaki wpływ na rozwój dziecka ma czytanie oraz wiedziała jak zachęcić do czytania. Udzielam też informacji z jakich imprez czytelniczych w Szczecinie mogą skorzystać dzieci i młodzież z naszej szkoły.

Mimo spadku poziomu czytelnictwa dzieci i młodzieży, rola książki jest niepodważalna. Najogólniej mówiąc, kontakt z książką poszerza wiedzę o świecie, dostarcza bogactwa przeżyć wewnętrznych, kształtując nie tylko umysły czytelników ale i ich charaktery. **Słowa drukowanego nie zastąpi film, tym bardziej telewizja. Dlatego tak ważne jest, aby od najmłodszych lat zapewnić dziecku jak najczęstszy kontakt z książką, co stanowi niezbędny warunek obcowania z literaturą.**

Ewa Śliwińska

– nauczyciel bibliotekarz w SP 23

Gimnazjum Nr 34

Biblioteka to miejsce wyjątkowe

Działania, które promują i wspierają rozwój czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży

Działania promujące czytelnictwo:

Biblioteka jest inicjatorem i organizatorem rozmaitych konkursów dla młodzieży:

Konkursy czytelnicze:

Ekspert lektur szkolnych, Turniej klas „Pan Tadeusz”, Konkurs na Najbardziej Rozczytanego Gimnazjalistę, Konkurs na najlepsze hasła promujące czytanie książek, konkurs „Czy znasz historię książki?”, konkurs „Książka na Ekranie”, konkurs „Ferie z książką” konkurs „Wakacje z książką”

Konkursy poetyckie:

Szkolny konkurs poezji optymistycznej

Konkursy literacko – plastyczne:

Na najciekawszą ilustrację do fragmentu wybranego dzieła

Konkursy plastyczne:

Na najciekawszą okładkę do książki, Na oryginalną zakładkę do książki

Biblioteka jest koordynatorem różnorodnych akcji i zaproszeń skierowanych do młodzieży:

- Akcja Ogólnopolska: „Narodowe czytanie”
- Akcja czytania w szkole „Cała Polska czyta dzieciom”
- Akcja „Tworzymy listę przebojów książkowych Gimnazjum Nr 34”
- Akcja Bookcrossing – czyli uwolnij książkę.
- Akcja „Podaruj książkę bibliotece szkolnej”
- Akcja „Ferie z książką” – plebiscyt na przebój książkowy
- Akcja „Wakacje z książką” – plebiscyt na przebój książkowy
- Akcja „Wakacje z książką” – plebiscyt na przebój książkowy
- Majowe Dni Humanistyczne

Biblioteka zachęca uczniów do rozwijania swoich zainteresowań, pasji i umiejętności oraz do dzielenia się swoją twórczością z innymi:

• Klub Koneserów Literatury, Klub Przyjaciół Książki

• Młodzi twórcy literatury – publikacje z utworami uczniów (tomiki poezji), wystawy, galerie prac uczniów, gdzie prezentowane są prace literackie naszych młodych twórców i poetów.

Działania, które wskazują na współdziałanie w środowisku lokalnym

Współpraca z Biblioteką Publiczną Nr 36

Współpraca w zakresie zajęć z edukacji czytelniczej i medialnej, organizacji przedstawień dla szkół podstawowych, promocji twórczości młodych twórców i poetów na terenie Miejskiej Biblioteki Publicznej.

Współpraca z innymi szkołami:

Biblioteka jest organizatorem i koordynatorem międzyszkolnych konkursów:

• Międzyszkolnego Konkursu Poezji Optymistycznej. Celem konkursu jest popularyzowanie twórczości poetyckiej wśród dzieci i młodzieży oraz zachęcenie uczniów do odkrywania w otaczającym ich świecie tego, co dobre i piękne.

• Międzyszkolnego Konkursu na Kartkę i Bożonarodzeniowe. Celem konkursu jest wykonanie projektu kartki świątecznej oraz zredagowanie oryginalnego tekstu życzeń świątecznych.

Współpraca z placówkami kulturalnymi: Kino Pionier w zakresie edukacji filmowej, cykliczne wyjścia z młodzieżą na seanse filmowe.

Współpraca z Biblioteką Pedagogiczną

W zakresie doradztwa metodycznego dla biblioteki szkolnej, wymiana doświadczeń z innymi nauczycielami bibliotekarzami.

Współpraca z Towarzystwem Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich

W zakresie doradztwa metodycznego dla biblioteki szkolnej, wymiana doświadczeń z innymi nauczycielami bibliotekarzami.

Współpraca z mediami

Relacja w lokalnej prasie z przebiegu finału Międzyszkolnego Konkursu Poezji Optymistycznej oraz Międzyszkolnego Konkursu na Kartkę i Bożonarodzeniowe.

Współpraca z Zachodniopomorskim Uniwersytetem Technologicznym

Biblioteka włącza się w działania prozdrowotne na terenie szkoły, uczestniczy wraz z młodzieżą w warsztatach i wykładach na Uczelni.

Urszula Będzitko

– nauczyciel bibliotekarz w Gimnazjum Nr 34

Przedszkolu Publicznym Nr 9

Magiczny świat książek

W dzisiejszym świecie zdominowanym przez agresywne wzorce masowej kultury i pogoń za materialnymi wartościami, czynność zupełnie magiczną stanowi czytanie.

Zaspokajają wszystkie potrzeby emocjonalne dziecka, wspierając wszechstronnie jego rozwój, a jednocześnie to jedna z najskuteczniejszych strategii wychowawczych przynoszących ogromną radość. Czytanie uczy dzieci odróżniania dobra od zła i zachęca do refleksji nad konsekwencjami własnych słów i czynów.

Posiadając pełną świadomość pozytywnego wpływu czytelnictwa na najmłodsze pokolenie, nasze przedszkole aktywnie włącza się w jego propagowanie wśród swoich podopiecznych. Wykorzystuje przy tym różnorodne sposoby skutecznego zachęcania dzieci do odbierania prawdziwej przyjemności z tego procesu poznawczego. Placówka bierze udział w ogólnopolskiej kampanii społecznej „Cała Polska czyta dzieciom”, która ma na celu promocję czytelnictwa u dzieci, ich rodziców, nauczycieli i innych dorosłych. Mobilizuje do codziennego, co najmniej 20-minutowego czytania zarówno w środowisku przedszkolnym, jak i domowym, co jest skrupulatnie wypełniane. W związku z tym odbyły się w naszej placówce prelekcje dla rodziców, dotyczące istoty codziennego głośnego czytania, które buduje mocną więź między rodzicem i dzieckiem. Dziecko czuje się wówczas ważne i kochane, posiada mocne poczucie własnej wartości.

Przedszkole włącza się również w obchody Międzynarodowego Dnia Poezji. Propagowanie twórczości poetyckiej to zachęta do odwiedzenia niezwykle goświata, w którym dzieci poznają magię słowa. Recytują i inscenizują wiersze znanych dziecięcych au-

torów, wyjątkowych słownych czarodziejów, m.in. Jana Brzechwy, Juliana Tuwima, Marii Konopnickiej.

Kolejnym świadectwem przedszkolnego celebrowania czytelnictwa jest również organizacja wewnętrznego konkursu „Od małego czytelnika do wielkiego pisarza” oraz kiermaszu „Książka w podróży”, podczas którego dzieci wymieniają się przyniesionymi przez siebie książeczkami. Ponadto we współpracy z nauczycielami tworzą własnoręcznie książeczki lub opowiadania tematyczne związane z czterema porami roku. Celem przybliżenia i zrozumienia idei czytelnictwa, nauczyciele organizują także wyjścia poza teren przedszkola do Biblioteki i Księgarni.

Wszystko to stanowi wymowny przykład tego, jak duże znaczenie przywiązuje placówka do wspierania rozwoju swoich podopiecznych poprzez systematyczny kontakt z książką stanowiącą klucz do odkrywania wiedzy i sprawności umysłu najmłodszych.

Ewa Szymczykowska

*- nauczyciel w Przedszkolu Publicznym Nr 9
„Słoneczna Dziewiątka”*

W bibliotece CKS „Mądra szkoła czyta dzieciom”

Wystawy, lekcje biblioteczne, konkursy czytelnice.. to codzienność biblioteki szkolnej. Upowszechnianie czytelnictwa jest podstawowym zadaniem biblioteki, ale też okazją do kreowania ciekawych wydarzeń i spotkań. Biblioteka szkolna **Centrum Kształcenia Sportowego** przy ulicy Rydła 49 w Szczecinie jest inicjatorem wielu imprez tego typu w ramach ogólnopolskiej akcji „**Mądra szkoła czyta dzieciom**” fundacji „**ABCXXI – Cała Polska czyta dzieciom**”. „**Szkoła na medal!**” kształci uzdolnioną sportowo młodzież na wszystkich etapach edukacji, dlatego wśród czytelników biblioteki są zarówno sześciolatkowie, jak i licealiści. To ogromne wyzwanie dla nauczyciela-bibliotekarza, ale też możliwość kreowania autorskich pomysłów. Oto kilka z nich...

Propozycją skierowaną do wszystkich uczniów CKS jest cykliczna impreza „**To czytam!**” w ramach **Dni Głośnego Czytania**. Swoje ulubione lektury prezentują wtedy znani i lubiani nauczyciele oraz dyrekcja szkoły. Ostatnio uczniowie spotkali się z wicedyrektorką Jolantą Opoń, która przeczytała fragmenty ulubionych książek. Najmłodsi uczniowie CKS z zapartym tchem śledzili losy „*Kaczki dziwaczki*” i bohaterów „*Akademii Pana Kleksa*” Jana Brzechwy oraz wysłuchali fragmentów „*Dzieci z Bullerbyn*” Astrid Lindgren. Starsi uczniowie zapoznali się z fragmentami „*Świata równoległego*” Tomka Michniewicza, „*Elementarza księdza Twardowskiego*” oraz biografii Stevena Jobsa autorstwa Waltera Isaacsona. Wcześniej bohaterem dnia był dyrektor Maciej Parobczyk, który w czasie przerw w holu szkoły czytał „*Sztukę Wojenną*” oraz fragmenty książki podróżniczej „*Mój Egipt*” Jarosława Kre-

ta. Dyrektor czytał książki zarówno w formie tradycyjnej, jak i e-booki w czytniku elektronicznym. Mówił też o swoim domowym księgozborze oraz pożytkach wynikających z czytania książek. Oprócz promocji czytelnictwa, spotkania pod hasłem „**To czytam!**” służą także prezentacji sylwetki bohatera dnia, aby wykazać, że czytanie zbliża ludzi. Na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej szkoły umieszczane są zdjęcia i informacje dotyczące bohatera spotkania, który mówi o swoich pasjach i sposobie spędzania wolnego czasu w ramach haseł: „**Jestem...**”, „**Umiem...**”, „**Lubię...**”, „**Czytam...**”. Spotkania cieszą się zainteresowaniem uczniów i nauczycieli, ponieważ przebiegają w sympatycznej atmosferze pogawędki na temat książek.

Okazją do zaakcentowania wagi czytelnictwa jest **Międzynarodowy Dzień Bibliotek Szkolnych**. W CKS zorganizowano go pod hasłem „**Imieniny biblioteki**”. Z okazji święta uczniowie gimnazjum i szkoły podstawowej odwiedzili bibliotekę z prezentami w postaci zakładki do książek, które wzięły udział w konkursie. Były prezentowane w holu szkoły oraz ocenione przez uczniów i nauczycieli. Najpiękniejszą przyznano nagrody, a największy entuzjazm wzbudziło hasło „**Mistrzowie sportu też czytają!**”.

Najwięcej emocji wzbudzają spotkania czytelnicze z najmłodszymi uczniami CKS. O „*Urodzinach książkowego misia*”, w czasie których dyrektor Maciej Parobczy czytał fragmenty „*Kubusia Puchatka*” w stroju... misia, do dziś z zachwytem mówią najmłodszy czytelnicy. Dzieci tego dnia zabrały do szkoły swoje maskotki. Odpowiadały na pytania dotyczące przygód Kubusia Puchatka, tworzyły własne historie oraz malowały portret misia. Uczniowie korzystający ze świetlicy szkolnej przedstawili swoją maskotkę – misia Fredusia, o którym tworzą własny pamiętnik. Kubuś Puchatek został obdarowany pracami plastycznymi wykonanymi przez uczniów, a spotkanie zakończyło się wspólną zabawą.

W grudniu do listy imprez dołączyły „*Mikołajki z Mikołajkiem*”. Głośne czytanie fragmentów książki o przygodach chłopca, który bardzo chciał być grzeczny, ale wciąż wpadał w kłopoty odbywało się w czasie przerw. W rolę niesfornego Mikołajka wcielił się starsi uczniowie oraz nauczycielka bibliotekarka w CKS.

Tuż przed świętami trafioną propozycją okazała się też wystawa „*Książka pod każdą choinką*” dotycząca nowości wydawniczych i propozycji książek, które mogą sprawić przyjemność najbliższym. Każdy mógł też zapoznać się ze „*Złotą listą*” książek polecanych czytelnikom w odpowiednim wieku. Wystawie towarzyszył kiermasz darmowych publikacji przekazanych na ten cel przez czytelników.

W styczniu 2016 roku, z okazji Dnia Babci i Dziadka, uczniowie Sportowej Szkoły Podstawowej Nr 2 wzięli udział w spotkaniu pod hasłem „*Poczytaj mi, Babciu!*”. Bohaterką dnia była pani Anna Nocuń, która czytała dzieciom bajki wybrane przez wnuczkę, Zosię.

W ciągu roku w bibliotece szkolnej CKS odbywa się kilkadziesiąt imprez czytelniczych, przynajmniej dwie w miesiącu. Należą do nich też wystawy, np.: „*Piękna nasza Polska cała*”, „*Strofy o miłości*”, „*Biblioteka poleca*”. Cały rok trwa też akcja „*Po-*

dzieli się książką!”. Dzięki niej już kilkaset książek podarowanych przez czytelników i instytucje wzbogaciło księgozbiór biblioteki szkolnej.

Podjęmowane przez bibliotekę inicjatywy na stałe wpisują się w kalendarz imprez szkolnych. Wynikają z realizacji priorytetu MEN (rozwijanie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży), ale też związane są z utworzeniem w CKS nowej Sportowej Szkoły Podstawowej Nr 2. Oprócz licznych imprez związanych z ogólnopolską akcją „*Cała Polska czyta dzieciom*”, w bibliotece szkolnej CKS realizowany jest program „*Książki naszych marzeń*”. Ponadto w roku szkolnym 2015/2016 biblioteka szkolna CKS realizuje nowe zadania związane ze zmianami w ustawie (udostępnianie darmowych podręczników MEN) oraz kontynuuje proces komputeryzacji.

W planach biblioteki jest wiele imprez czytelniczych. Ich ukoronowaniem będzie pasowanie nowych czytelników „*Czytelnik na medal*”, które towarzyszyć będzie tradycyjnemu Wiosennemu Festiwalowi Projektów w CKS.

mgr Elżbieta Rudzka

– dyplomowany nauczyciel bibliotekarz
w Centrum Kształcenia Sportowego
w Szczecinie, liderka ogólnopolskiej akcji
„*Cała Polska czyta dzieciom!*”

Pasowanie na czytelnika

– rok szkolny 2015/2016

Pasowanie na czytelnika to oficjalne przyjęcie najmłodszych uczniów do grona czytelników biblioteki szkolnej.

Celem imprezy było zapoznanie uczniów z funkcjonowaniem biblioteki szkolnej oraz zachęcenie ich do czytania książek. Pierwszoklasiści złożyli uroczyste przyrzeczenie i zostali pasowani na czytelników. Od tej chwili uczniowie klas pierwszych stali się pełnoprawnymi czytelnikami naszej biblioteki i mogą już samodzielnie wypożyczać książki.

List do rodziców

„Bez względu na to, ile masz zajęć drogi rodzicu, najważniejszą rzeczą, jaką możesz zrobić dla przyszłości swego dziecka, oprócz okazywania miłości przez przytulanie, jest codzienne głośne czytanie oraz radykalne ograniczenie telewizji, komputera i Internetu”.

Szkolny Konkurs Recytatorski „W zimowej szacie”

Zima za oknami ... i w naszej szkole SP 69 im. majora H. Sucharskiego też 15 stycznia 2016 zrobiło się zimowo. Właśnie tego dnia odbyła się kolejna edycja Szkolnego Konkursu Recytatorskiego „W zimowej Szacie”.

Głównym celem konkursu jest aktywizowanie kultury słowa, sztuki mówienia oraz pięknej interpretacji poezji.

Uczestniczyło dwudziestu uczniów. Tematem przewodnim była panująca pora roku – Zima. Uczniowie recytowali wybrane przez siebie wiersze prezentując wysoki poziom artystyczny.

Gratulujemy laureatom.

Jolanta Kawalec-Szyborska

Szkoła Podstawowa Nr 42

Nasza nadzieja olimpijska

Ośmiokrotna mistrzyni Polski senierek w wieloboju gimnastycznym – **Marta Pihan-Kulesza** to kolejny gość po wioślarzu **Marku Kolbowiczu**, którego zaprosiłam w styczniu do SP 42 realizując cykl spotkań uczniów naszej szkoły ze szczecińskimi olimpijczykami.

Główne cele tego projektu to: rozbudzanie zainteresowań uczniów aktywnością fizyczną, różnymi formami spędzania czasu wolnego oraz poszerzenie wiedzy o sławnych sportowcach i uprawianych przez nich dyscyplinach sportu.

Elementami wystroju sali była skrzynia gimnastyczna, jako odpowiednik stołu gimnastycznego, ławeczka – odpowiednik równoważni, drążek, jako poręcz asymetryczna i materac stanowiący planszę gimnastyczną do ćwiczeń wolnych.

Marcin Steczek – dyrektor ds. sportu ZSS udościł zdjęcia Marty, które wykorzystano przy stworzeniu gazetki.

Przygotowania uczniów do spotkania z olimpijką z Pekinu i Londynu poprzedziły dwa konkursy: wiedzy i na wykonanie prezentacji multimedialnej o Niej.

W konkursie wiedzy o karierze sportowej i osiągnięciach gimnastyczki pierwsze miejsce zajęły: **Gabriela Narwojsz** z kl. 5a i **Wiktoria Paszko** z kl. 5a, drugie miejsce: **Justyna Pawlak** z kl. 6b i **Michał Sabel** z kl. 6b, trzecie miejsce: **Maja Przyjemaska** z kl. 5b.

Maja Przyjemaska z kl. 5b i **Joanna Duklanowska** z kl. 4a przedstawiły najciekawsze prezentacje multimedialne. Ponieważ trudno było wyłonić zwyciężczynię – ex aequo otrzymały pierwsze miejsce. Na spotkaniu z mistrzynią pokazana została zmodyfikowana wersja zawierająca informacje i zdjęcia z obu zwycięskich pokazów. Jej tytuł brzmiał „*Nasza nadzieja olimpijska*”.

Marta Pihan-Kulesza, a także uczestniczący w naszym spotkaniu Jej mąż – również utytułowany gimnastyk sportowy – **Roman Kulesza** oraz wszyscy zgromadzeni z zainteresowaniem oglądali kolejne slajdy prezentacji. Po niej odtworzony został krótki film z pokazu ćwiczeń wolnych i ćwiczeń na poręczach asymetrycznych wykonywanych przez gimnastyczkę, który wywołał entuzjastyczny aplauz i szczery zachwyt uczniów. Zwrócili oni uwagę na trudność wykonywanych pasaży tanecznych, elementów akrobatycznych: salt, twistów, kombinacji ruchów wahadlowych, stania na rękach, lądowań i zeskoków. Brawom nie było końca.

Potem nastąpił moment podsumowania rywalizacji uczniów biorących udział w konkursach przygotowujących dzieci do spotkania z gimnastyczką. Uczniowie z radością i zadowoleniem przyjęli gratulacje i kalendarze przywiezione przez **Martę** i Jej męża, a także nagrody ufundowane przez Radę Rodziców SP 42.

Po uhonorowaniu uczestników konkursów przyszedł czas na pytania do Gościa. Było ich wiele, np.:

Jak to się stało, że zaczęła Pani uprawiać gimnastykę?

W odpowiedzi usłyszeliśmy, że po naborze, jaki przeprowadzili w Jej przedszkolu trenerzy gimnastyki. Okazała się zwinnym i gibkim dzieckiem, które trafiło do pierwszej klasy szkoły sportowej.

Czy ciężko było podjąć decyzję o wyjeździe do oddalonego o 500 km Ośrodka Przygotowań Olim-

pijskich w Zabrze z dala od rodziny i kolegów, aby trenować gimnastykę?

To nie była łatwa decyzja. Na podjęcie jej miała dwa miesiące wakacji. W wieku 13 lat musiałyby zmienić szkołę, trenerów, otoczenie i najważniejsze być z dala od domu rodzinnego. Zwyciężyła miłość do gimnastyki, chęć dalszego rozwijania się i podejmowania wyzwań. Kontakty z najbliższymi był wtedy utrudniony, gdyż nie było tak łatwo dostępnych jak dziś telefonów komórkowych, czy też komunikatorów.

Czy zdarzało się, że trener krzyczał na nią?

Podkreśliła, że trenerzy bardzo dużo czasu poświęcają swoim podopiecznym, żyją sportem, gimnastyką, treningami. Chcą, aby wszystko było wykonane, jak najlepiej, perfekcyjnie. Wiadomo, są tylko ludźmi, którym czasem mogą puścić nerwy. Zwróciła uwagę na bardzo dobrą współpracę z obecnym trenerem - p. Jarosławem Dudą, który jest wyrozumiałą i cierpliwą osobą i z którym rozumieją się bez słów. Ma nie tylko jego wsparcie, ale także męża, najbliższych i kibiców.

Czy zdarzają się kontuzje i upadki?

Oczywiście, ale uprawianie sportu, to ćwiczenie mięśni, które, gdy są trenowane wzmacniają się i ułatwiają unikanie kontuzji także w życiu codziennym. Podbiegnięcie do autobusu wymaga kondycji, uniknięcie upadku – zwinności, noszenie tornistra - siły. Należy więc być aktywnym i ćwiczyć.

Jakie są jej marzenia?

Zdrowa, szczęśliwa rodzina i oczywiście uzyskanie kwalifikacji na Igrzyska Olimpijskie w Rio.

Mistrzyni zdradziła również, że jest łasuchem, uwielbia słodkie, ale może sobie na nie pozwolić, gdyż szybko je spala. Niepowodzenia motywują ją do dalszej pracy i jeszcze większego wysiłku.

Pytaniom nie było końca i zapewne spotkanie zaplanowane na kilkadziesiąt minut mogłoby się przeciągnąć w długie godziny nim w końcu ciekawość uczniów zastałaby całkowicie zaspokojona. Realizując jednak ustalony harmonogram wizyty i mając na względzie napięty terminarz zajęć honorowego gościa po trwającym około 15 minut bloku zadawa-

nia pytań przeszliśmy do kolejnego punktu scenariusza spotkania, to jest pamiątkowego wpisu do kroniki szkoły.

W czasie kiedy sportowcy dokonywali wpisu, uczniowie skorzystali z możliwości podziwiania, dotknięcia medali oraz tzw. kwalifikacji pani Marty do reprezentacji Polski na IO w Londynie i karty akredytacyjnej umożliwiającej sportowcom pobyt w wiosce olimpijskiej i na sportowych obiektach olimpijskich.

Później, po cierpliwym oczekiwaniu w długiej kolejce wszystkie dzieci otrzymały pamiątkowe kartki z wizerunkiem i autografem gimnastyczki.

Na zakończenie – dyrektor **Anna Nawrotkiewicz** wręczyła Gościowi słodki upominek wraz z podziękowaniem za odwiedzenie Szkoły Podstawowej Nr 42 i gorącym zapewnieniem, iż wszyscy uczniowie i kadra pedagogiczna całym sercem dołączają się do szerokiej rzeszy fanów gimnastyki sportowej „trzymających kciuki” za Jej udane kwalifikacje olimpijskie do Rio, które odbędą się już dwa miesiące, a następnie za udany start na olimpiadzie.

Przyznaje, że z przyjemnością poznaje ludzi, którzy emanują pogodą ducha, są pewni siebie i wiedzą do czego dążą, ale jednocześnie przemawia przez nich naturalna skromność.

Jestem w pełni przekonana, iż pani Marta należy właśnie do takich osób. Obcowanie z Nią to czysta przyjemność. Jest nie tylko wspaniałym sportowcem, ale również wspaniałym człowiekiem. Sądzę, że wszyscy uczestnicy spotkania na długą zachowają w pamięci radosny i ciepły uśmiech Mistrzyni oraz Jej opowieści w jaki sposób wytrwałością, uporem, determinacją można pokonywać codzienne przeciwności losu

Dokumentację fotograficzną spotkania wykonywał pan Igor Skawiński ze Studia Fotograficznego „Foto Everest” w Szczecinie.

Lena Żbikowska

– nauczycielka wychowania fizycznego
w Szkole Podstawowej Nr 42

Zespół Szkół Rzemieślniczych

Zachęcać do spotkań w bibliotece

Biblioteka szkolna, od jakiegoś czasu, nie należy do najbardziej obleganych przez młodzież miejsc w szkole. Przed nauczycielami - bibliotekarzami stawiane są nowe, coraz trudniejsze zadania. Wymaga się od nas podniesienia czytelnictwa, bycia centrum kulturalnym, czy medialnym szkoły itp. Nie chcę narzekać, ale praca w szkole podstawowej, gimnazjum, czy wreszcie liceum, znacznie różni się od pracy nauczyciela - bibliotekarza w zasadniczej szkole zawodowej.

Młodzież z tzw. zawodówek - jeśli już musi - to chwyta raczej podręcznik zawodowy, a nie książkę popularno - naukową, czy lekturę szkolną. Jest to wynik reformy szkolnictwa, z której wynika, że owszem - mamy kształcić świadomość literacką, ale opartą jedynie na fragmentach lektur. Nasi uczniowie nastawiają się na zdobycie zawodu, który pomoże im godnie wystartować w dorosłe życie.

Staram się, jak tylko mogę, by zachęcić naszych uczniów do sięgania po różne książki. W tym celu propaguję czytelnictwo na wiele różnych sposobów. Najlepiej, w naszej szkole, sprawdzają się akcje głośnego czytania. Wtedy, we współpracy z polonistami uczniowie wychodzą do swoich kolegów z fragmentami książek. Jesienią w ten sposób

zaistniała klasa 1 a, która w okresie zaduszkowym zapoznała brać szkolną z tekstami o przemijaniu. Co jakiś czas „uwalniamy książki”, dajemy im drugie, trzecie - i kolejne życie. Przekazujemy książki z prywatnych zasobów domowych tym, którzy są nimi zainteresowani.

Innym sposobem na sprowadzenie w progi biblioteki szkolnej młodzieży są obowiązkowe na poszczególnych etapach edukacyjnych lekcje biblioteczne. Oczywiście ich zakres opracowany jest we współpracy z nauczycielami j. polskiego. W czytelnicy poza tym odbywają się spotkania tematyczne. Do najpopularniejszych należą te z żołnierzami 5 Pułku Saperów z Podjuch, kapitanami żeglugi wielkiej, czy podróżnikami. Będąc centrum kulturalnym biblioteka i czytelnia są wykorzystywane jako miejsca wystaw tematycznych.

Swoje zadania wypełniam również poprzez współpracę z Książnicą Pomorską. Wraz z młodzieżą uczestniczymy w organizowanych lekcjach bibliotecznych i spotkaniach tematycznych, np. na temat życia i twórczości Czesława Miłosza.

Książki to nasi najlepsi przyjaciele, staram się na różne sposoby propagować tę myśl wśród młodzieży naszej szkoły. Pewnie czasami, w chwilach spokojnej rozmowy na ten temat, spoglądają na mnie z niedowierzaniem, ale ja mam nadzieję, że choć garstka z nich z czasem zrozumie jaką wartością są książki.

Agnieszka Konopelska

– nauczyciel bibliotekarz

Elżbieta Paprocka

– nauczyciel języka polskiego

RELAKS Z KSIĄŻKĄ

Wciąż słyszymy, że młodzi ludzie wolą spędzać czas z komputerem i telefonem niż z książką. Rzeczywiście, lecz książka nie powinna konkurować z tymi przedmiotami. Podsuwając dzieciom ciekawe lektury możemy sprawić, że coraz częściej będą po nie sięgać. „*Czytelnictwu zagraża sama książka – nudna, jałowa, źle wydana, źle napisana, źle zilustrowana, po prostu zła. To właśnie książkowe śmieciowe żarcie, byle jakie, nudne, żalodne, jest największym zagrożeniem dla naszych dzieci*”. O tym między innymi pisze w swojej książce profesor Grzegorz Leszczyński – historyk literatury, badacz i krytyk literatury dla dzieci i młodzieży. Na kartach swej książki prowadzi czytelnika od kołysanek, przez poezję liryczną dla dzieci, rymowanki dydaktyczne i baśnie po literaturę fantastyczną. Na licznych przykładach pokazuje, jak przez lata rozwijała się literatura dla dzieci, wokół czego się ogniskowała, uświadamia, jakie bogactwo nosimy w sobie, mając w pamięci lektury dzieciństwa. Trudno wyobrazić sobie książkę dla dzieci bez ilustracji – i tym tropem wędrujemy, śledząc techniki i sposoby ilustrowania, kształtujące wyobraźnię i gust młodego odbiorcy. A pomaga nam w tym znakomity projekt graficzny tej książki, którego autorem jest Andrzej Tomaszewski.

To lektura obowiązkowa dla nauczycieli, bibliotekarzy i rodziców, którzy w sposób świadomy chcą pokazać młodemu pokoleniu ogrom przyjemności i zalet płynących z lektury.

Wielkie małe książki

Grzegorz Leszczyński

Wydawnictwo Media Rodzina, 2015

wilczelektury.blogspot

To zrozumiałe, że o wiele przyjemniej czyta się książki ładnie wydane i zilustrowane. Szkolne biblioteki potrzebują na swoich półkach nowości ale też nowych wydań lektur z dawnych lat, po które wciąż sięgają nauczyciele. Przygody krasnala Hałabały, dzielny Wojtek strażak, czarna owieczka śpiąca w psiej budzie i pingwiny z zaczarowanej zagrody. Wydawnictwo Nasza Księgarnia przypomina lektury z dawnych lat w nowych szatach graficznych. Na szczęście Hałabała zilustrowany przez Zdzisława Witwickiego nic się nie zmienił. Tekst również nie zestarzał się przez te wszystkie lata i wciąż może bawić i uczyć najmłodszych. Pozostałe książeczki z nowymi ilustracjami prezentują się wybornie. Teksty sprzed lat, wywołują u starszych czytelników pewnie moc wspomnień i wzruszeń... A młodzi co na to? Z pewnością ucieszą ich wznowienia. Oby jak najszybciej znalazły się na półkach szkolnych bibliotek.

Z przygód krasnala Hałabały

tekst: Lucyna Krzemieniecka,

ilustracje: Zdzisław Witwicki

Wydawnictwo Nasza Księgarnia, 2016

Jak Wojtek został strażakiem

tekst: Czesław Janczarski,

ilustracje: Marianna Sztyma,

Wydawnictwo Nasza Księgarnia, 2016

Czarna owieczka

tekst: Jan Grabowski,

ilustracje: Anna Wielbut,

Wydawnictwo Nasza Księgarnia, 2016

Zaczarowana zagroda

tekst: Alina Centkiewicz, Czesław Centkiewicz,

ilustracje: Agnieszka Żelewska

Wydawnictwo Nasza Księgarnia, 2016

Opracowała:

Monika Wilczyńska

(SzczecinCzyta.pl)

OGÓLNOPOLSKI KONKURS POETYCKI
im. Józefa BURSEWICZA

„O Złotą Metaforę” SZCZECIN 2016

Konkurs ogłoszono z okazji
ZACHODNIOPOMORSKIEJ
i SZCZECIŃSKIEJ WIOSNY POEZJI

REGULAMIN

Nagroda w dwóch kategoriach:

I – ZŁOTA METAFORA

II – METAFORA SZCZECIŃSKA

Organizatorem konkursu jest:

1. ZWIĄZEK LITERATÓW POLSKICH ODDZIAŁ W SZCZECINIE

Konkurs jest adresowany do twórców zrzeszonych i niezrzeszonych, którzy ukończyli 16 lat.

2. Konkurs: – „O Złotą Metaforę” ma charakter otwarty, bez wymagań tematycznych. – „O Metaforę szczecińską” dotyczy tematyki odnoszącej się do miasta Szczecina.

3. Warunkiem uczestnictwa w Konkursie jest nadesłanie zestawu 3 wierszy w czterech egzemplarzach, każdy wiersz nie może przekraczać 23 wersów. Jeden autor może nadesłać prace w dwóch kategoriach, ale w osobnych kopertach i z nowym godłem.

4. Każdy utwór powinien być oznaczony godłem /słowne lub cyfrowe, nie obrazki czy grafiki/; **to samo godło powinno występować na dołączonej kopercie**, zawierającej kartkę z: imieniem i nazwiskiem autora pracy, datą urodzenia, adresem zamieszkania, e-mailem, telefonem kontaktowym.

5. Autorzy muszą złożyć oświadczenie zgody na publikację (ZAŁĄCZNIK nr 1).

6. Prace bez oświadczeń nie będą brały udział w konkursie.

7. Zgłoszone do konkursu prace nie mogą być, do czasu ogłoszenia wyników, publikowane w całości lub we fragmentach oraz nie mogą być nagrodzone w innych konkursach.

8. Termin przesyłania prac na konkurs upływa w dniu 04.04.2016 r.

9. Prace należy przesłać listem poleconym na adres:

ZWIĄZEK LITERATÓW POLSKICH

ODDZIAŁ W SZCZECINIE

al. WOJSKA POLSKIEGO 90

70-482 Szczecin

z dopiskiem: **Konkurs – im. Józefa BURSEWICZA „O Złotą Metaforę” lub „O Metaforę Szczecińską”.**

10. Uroczyste ogłoszenie wyników odbędzie się dnia 22 maja 2016 roku w Szczecinie w czasie Koncertu Poetyckiego, o czym laureaci zostaną powiadomieni telefonicznie, e-mailem lub listownie.

11. Biorąc udział w konkursie, uczestnik wyraża zgodę na zastosowanie się do niniejszego regulaminu.

12. Administratorem danych osobowych Uczestników jest Organizator.

13. Dane osobowe Uczestników są zbierane i przetwarzane wyłącznie w ramach i na potrzeby Konkursu.

14. Niniejszy regulamin jest dostępny na stronie internetowej Inkubatora Kultury.

15. Szczegółowe informacje o konkursie można uzyskać pod nr tel. 261 45 53 78

Prezes

ZLP Oddział w Szczecinie

ZGODA NA PUBLIKACJĘ utworów poetyckich w ALMANACHU POKONKURSOWYM I Ogólnopolskiego Konkursu Poetyckiego im. Józefa Bursewicza „O ZŁOTĄ METAFORĘ”

1. Autor (Rodzic/Opiekun Autora niepełnoletniego)*

.....

zamieszkały w

.....

.....

PESEL.....

wyraża zgodę na opublikowanie przez Związek Literatów Polskich Oddział Szczecin, z siedzibą w Szczecinie przy al. Wojska Polskiego 90 swoich wierszy w publikacji ALMANACH POKONKURSOWY Ogólnopolskiego Konkursu Poetyckiego im. Józefa Bursewicza „O ZŁOTĄ METAFORĘ”.

2. Autor oświadcza, że utwory, jak i żadne ich części nie naruszają praw osób trzecich, a w szczególności, że utwory stworzył samodzielnie.

3. Autor zgadza się na utrwalenie utworów, ich reprodukcję drukiem i rozpowszechnianie ich w ramach publikacji oraz wprowadzania do obrotu egzemplarzy publikacji zawierającej utwory; dotyczy to również fragmentów utworów, z uwzględnieniem środków masowego przekazu (np. prasy) - w celu prowadzenia działań promocyjnych publikacji.

4. ZLP Oddział Szczecin ma prawo do dokonywania w utworach koniecznych zmian, wynikających z opracowania redakcyjnego. Dokonywanie przez redaktora prowadzącego zmian znacznych nie jest możliwe bez akceptacji Autora.

5. Autor zrzeka się wynagrodzenia za publikację utworów w antologii.

6. Autor otrzyma 1 egzemplarz autorski ALMANACHU POKONKURSOWEGO

7. Wykaz utworów (wpisać tytuły wierszy):

.....

.....

.....

ZLP Oddział Szczecin
al. Wojska Polskiego 90

Podpis

70-482 Szczecin

Autora (Rodzica/Opiekuna
Autora niepełnoletniego)*

Miejsce i data

*niepotrzebne skreślić

5 FESTIWAL FILMÓW ŻEGLARSKICH

Ostatni weekend ferii żeglarze Pałacu Młodzieży byli na Łasztowni, gdzie w Starej Rzeźni odbył się 5 Festiwal Filmów Żeglarskich. Z przyjemnością obejrzelśmy film produkcji holenderskiej „*Głos Wody*” ukazujący współzależność życia Holendrów od wody i problemów z nią związanych. Pozostałe filmy poruszały różne aspekty żeglarstwa.

W filmie „*Za zdrowie Muscadet*” poznaliśmy historię popularnego francuskiego jachtu Muscadet, na którym żeglarze pływają do dziś. Film „*Moonebam IV – historia miłości*” był obrazem ukazującym piękno 100-letniego drewnianego jachtu i pasji człowieka, który go wyremontował. Wszystkie czynności w czasie żeglugi na tym jachcie wykonywane są siłą mięśni, bez żadnych udogodnień, takich jak kabestany, windy czy rolfoki. W filmie „*Babouchka, katamaranem przez biegun*” pokazana była nieudana próba zdobycia Bieguna Północnego. Były również filmy przybliżające sylwetki wielkich żeglarzy regat oceanicznych Francois Gabarte i Peter Blake, z fantastycznymi zdjęciami z najsłynniejszych regat.

Jednak najbardziej poruszającym był obraz „*Zobaczyć wiatr*” o żeglarzach niewidomych i niedowidzących. W USA powstał projekt dzięki któremu takie osoby mogą żeglować. Zasadą tego projektu jest to, że na jachcie znajdują się cztery osoby, ale sternikiem i osobą obsługującą grotzagiel są osoby niewidome. Cały cykl szkoleniowy przygotowywał ich do startu do regat w mistrzostwach kraju i świata. Pokazane było również jak wielkie znaczenie w ich życiu miało żeglarstwo, które pozwoliło im wyjść z depresji i wieść normalne życie.

Szkoda, że tak niewielu uczestników SKEM obejrzało tak pasjonujące historie.

Jolanta Gałęzowska
zdjęcie M. Ircha

**Szczeciński Program Edukacji Wodnej
i Żeglarskiej „Morze przygody
– z wiatrem w żaglach”**

**Świnoujski TRYTON 2015!
Dla żeglarzy z JK MW „Kotwica”!**

W imieniu całej społeczności żeglarskiej Pomorza Zachodniego serdecznie gratulujemy kolegom z JK MW w Świnoujściu zdobycia prestiżowej miejskiej nagrody „Tryton 2015”! Z satysfakcją życzymy dalszych sukcesów w realizacji waszego Programu Morskiego Wychowania Młodzieży, tym bardziej, że inspiracją do jego wdrożenia był nasz Szczeciński Program Edukacji Morskiej, w którym przez kilkanaście lat uczestniczyła też młodzież ze Świnoujścia.

Za Zarząd ZOZZ – **Wiesław Seidler**

Poniżej informacja prasowa nadesłana z JK MW „Kotwica”

*****

Z dumą i satysfakcją informujemy, że **Jacht Klub Marynarki Wojennej „Kotwica”**, Oddział w Świnoujściu, w sobotę 23 stycznia 2016, na dorocznej miejskiej gali, został uhonorowany nagrodą „Trytona 2015” w kategorii Działalność Kulturalna, Społeczna i Sport. Jest to wyróżnienie przyznawane przez Prezydenta Miasta Świnoujście, a nad nominacjami i ostatecznym wyborem laureata czuwa specjalna Kapituła, składająca się z kilkunastu osób cieszących się powszechnym szacunkiem w gminie. Z tych powodów uznawane jest za najbardziej prestiżowe w środowisku lokalnym. Klub „Kotwica” prowadzi na szeroką skalę urozmaiconą działalność społeczną, ale w ubiegłym roku szczególnie dobre opinie zebrał realizowany przez nas Program Morskiego Wychowania Młodzieży. To kompleksowy system działań mających na celu promocję żeglarstwa wśród nastolatków. Uruchomienie i przeprowadzenie programu było możliwe dzięki pozy-

skaniu pieniędzy w konkursie budżetu obywatelskiego gminy Świnoujście.

A tak brzmiało uzasadnienie Kapituły Nagrody Tryton 2015:

„Jacht Klub Marynarki Wojennej JKMW „Kotwica” Oddział w Świnoujściu – od blisko 40 lat prowadzi działalność na rzecz lokalnej społeczności, budząc w pokoleniach młodych ludzi miłość do żeglarstwa i morskiej przygody, ucząc jednocześnie hartu ducha, odpowiedzialności, umiejętności zespołowej pracy, kształtując charakter. Mogą do niego należeć wszyscy – nie tylko prywatni armatorzy. W Klubie „Kotwica” działają instruktorzy, którzy z wielkim oddaniem poświęcają nieodpłatnie swój prywatny czas, ucząc początkujących żeglarzy i szlifując umiejętności osób nieco bardziej zaawansowanych. Jest to czas, który osoby te mogłyby przecież wykorzystać poświęcając go sobie, spędzić go z

rodziną na prywatnych rejsach. Członkowie Klubu organizują świnoujskie regaty "Wiatrak" i biorą udział w wielu innych regatach odbywających się w naszym mieście i poza nim, godnie i z sukcesami je reprezentując. W roku szkolnym 2014/2015 instruktorzy Klubu zapoczątkowali i z wielkim zapałem prowadzili Program Morskiego Wychowania Młodzieży, dzięki któremu z żeglarstwem miało okazję spotkać się po raz pierwszy w życiu ponad 100 młodych osób. W ramach Programu zorganizowanych zostało kilkanaście spotkań w świnoujskich szkołach, dziesiątki rejsów po Zatoce Pomorskiej, kilka rejsów zagranicznych, kursy na stopnie żeglarskie. To zaangażowanie klubowiczów doprowadziło do sukcesu żeglarskiego projektu w ramach budżetu obywatelskiego, jakim stał się zakup pięknego jachtu „Świnoujście ZSM”, który teraz tak wspaniale reprezentuje nasze miasto”.

Członkowie i sympatycy Klubu przyjęli to wyróżnienie z entuzjazmem, z pewnością podziąła to na nas dopinając, bo program jest inicjatywą przemyślaną na wiele lat. Poniżej załączamy tekst oficjalnego podziękowania komandora JK MW Kotwica o/Świnoujście, kol. Romana Nogalskiego (do pobrania).

Relacja:
Marek Ochlik
 – JKMW Kotwica o/Świnoujście

Żeglarskie podziękowania Szanowni Państwo!

Cieszymy się niezmiernie, że działalność JKMW Kotwica spotkała się w tym roku z pozytywnym odbiorem w szerokich kręgach naszej lokalnej społeczności, bo takie właśnie sygnały docierały do nas już od kilku miesięcy. Kiedy przeszło półtora roku temu uruchamialiśmy Program Morskiego Wychowania Młodzieży wiedzieliśmy, że czeka nas dużo pracy, ale wierzyliśmy w powodzenie planowanego przedsięwzięcia. Nie przypuszczaliśmy jednak, że wyniki jakie osiągniemy spowodują nominację klubu i ostatecznie przyznanie najbardziej

prestżowej nagrody w naszym mieście – **Nagrody Prezydenta Miasta Świnoujście TRYTON 2015**. To wyróżnienie jest dla nas szczególnym powodem do dumy i satysfakcji. Dziękuję **Prezydentowi Januszowi Żmurkiewiczowi** oraz **Kapitulie Nagrody Tryton** za uznanie nas godnymi tego zaszczytu.

Chociaż sam pomysł programu, szczegółowe zaplanowanie działań oraz ich skuteczne przeprowadzenie należały do członków Klubu, to pragnę zaznaczyć, że jego realizacja nie byłaby możliwa bez szeroko rozumianej współpracy. Ze strony Urzędu Miasta Świnoujście w urzeczywistnienie żeglarskiej idei szczególnie zaangażowali się Pan Wiceprezydent **Paweł Sujka** i Pani Kierownik Wydziału Edukacji **Janina Śmiałkowska**. Profesjonalną opiekę nad młodzieżą sprawowali w miarę możliwości nauczyciele-wolontariusze. Z liceum im. Mieszka I-go **Agnieszka Żychska** i **Zaneta Łukasiewicz** oraz **Tomasz Strózek**; ze Szkoły Podstawowej nr. 1 **Michał Stefaniak**. W przyjazny sposób, poprzez osobę **Hanki Żurawskiej** realizowane były przedsięwzięcia z młodzieżą szkolącą się na przystani żeglarskiej w Łunowie. Przychylne postawy wykazali dyrektorzy świnoujskich szkół, kadra Centrum Żeglarskiego w Szczecinie i kierownictwo Fundacji im. Kapitana Karola Borchardta. Bardzo ważna była praca przy wielu drobnych, ale istotnych sprawach sympatyków naszego Klubu, żeglarzy, rodziców, mieszkańców miasta. Bez życzliwej pomocy wszystkich tych osób skuteczne przeprowadzenie programu byłoby niemożliwe, chciałbym aby i one także czuły się, choćby częściowo, laureatami nagrody.

Program Morskiego Wychowania Młodzieży od momentu powstania planowany był jako przedsięwzięcie wieloletnie, a uznanie z jakim się spotkał utwierdza nas w przekonaniu, że dobrze wpisuje się w charakter naszego miasta. Już niedługo poinformujemy o działaniach zaplanowanych na sezon 2016. Klub działa także w okresie zimowym i wszystkich zainteresowanych żeglowaniem lub współpracą zapraszamy na naszą przystań.

W imieniu członków i przyjaciół JKMW Kotwica
Komandor Klubu Roman Nogalski

50 urodziny jachtu Magnolia

Położenie stępki pod naszą Jubilatkę S/y Magnolia nastąpiło 50 lat temu w roku 1965 w Szczecińskiej Stoczni Jachtowej im. Leonida Teligi w Szczecinie. Rok

później jednostka została zwodowana i przekazana Ośrodkowi Morskiemu Pałacu Młodzieży w Szczecinie. S/y Magnolia jest słupem typu „Vega” o długości 11,87 m, szerokości 2,90 m i powierzchni ożaglowania 54m². Historia jachtu jak na 50-latkę przysłało jest bardzo barwna. Na jej pokładzie swoje szlify żeglarskie zdobywało wielu żeglarzy.

W ciągu minionych lat opiekunami jachtu byli kapitanowie: **Zdzisław Paska, Bogdan Dacko, Waldemar Dobrzyński, Jerzy Szwoch, Marcin Gatański, Piotr Sobolewski** a obecnie **Przemysław Dziarnowski**. Kapitan Zdzisław Paska był tym, który najdłużej pływał na Magnoli. To za jego kapitanowania w latach 70-dziesiątych jacht rozpoczyna dalekie wyprawy w rejon Morza Północnego. W 1971 roku odbywa się miesięczna wyprawa do Londynu i Amsterdamu, która pokazała dzielność jachtu w ciężkiej żegludze. Z okazji 25-Lecia Pałacu Młodzieży w 1975 roku zorganizowany został rejs za krąg polarny do Murmańska i Archangielska bez zawijania po drodze do portów. Uczestnikami rejsu byli oprócz Kapitana Jan Piętka, Willi Kryska i Roman Gryglewski. Jednostka była pierwszym jachtem, która udała się w tamte rejony „przepluwając 5 147 Mm. Wyczyn ten został uhonorowany II nagrodą Rejsu Roku gazety „Głos Wybrzeża”. W 3 lata później z okazji 25-lecia Szkolnego Związku Sportowego odbył się rejs dookoła Islandii ze wschodu na zachód z przejściem cieśniny Pentland Firth bez silnika. Oprócz tych wielkich rejsów Magnolia pływała również z młodzieżą w krótkie rejsy szkoleniowe na Zalew Szczeciński, jak również w rejsy morskie na Bornholm, wody Zatoki Botnickiej, Hamburga i wielu innych portów.

Gdy opiekunem jachtu w roku 1993 został kpt. Jerzy Szwoch jednostka zaczęła brać udział w popularnej imprezie żeglarskiej zwanej Operacją Żagiel. W 1996 roku bez silnika na trasie Rostock „St. Petersburg „Kotka, Helsinki, Hanko „Turku „Kopenhaga - jacht przepłynął 2180 Mm zdobywając nagrodę „Hard Ship „. W 1998 jacht bierze ponownie udział w Operacji Żagiel, lecz spóźnia się na start do Lizbony z powodu awarii silnika i ciężkiego sztormu. Pokonując przeciwności jacht dołącza do imprezy w Vigo. Mimo sztormów i przeciwnych

wiatrów Magnolia powraca do kraju pod komendą Kpt. Mieczysława Irchy. Nowym pomysłem Kpt. Jurka Szwocha była organizacja „Rejsów Odkrywców”.

Kpt. Jerzy Szwoch zakończył swoją przygodę z Magnolią na przypadający jubileusz 40-lecia jachtu po 13 latach żeglowania na nim i został kapitanem na S/y Dar Szczecina. Jego miejsce zajął Marcin Gatański, a potem Piotr Sobolewski. Pod dowództwem tych kapitanów odbyło się wiele rejsów dla młodzieży, która podwyższała swoje umiejętności żeglarskie, zdobywała stopnie żeglarskie i poznawała inne kraje. Nastąpił też trudniejszy okres dla jachtu. Magnolia jest jednostką drewnianą, która wymaga specjalnej troski. Jest jachtem bardzo „mokrym” i po wielu latach żeglugi należy mu się solidny remont.

Kapitan Mateusz Szubski w 2013 roku wziął udział w The Tall Ships Races. Niestety, w sztormowej pogodzie ilość wody, która wlewała się do jachtu zmusiła załogę do wycofania się z wyścigu. Historia potworzyła się w czasie Regat o Puchar Poloneza samotników.

Obecny Kapitan Przemysław Dziarnowski stara się aby Magnolia świeciła dawnym blaskiem. Dokonał kilku napraw „podwyższających estetykę jachtu i komfort żeglugi. Tak jak poprzednicy pływa z młodzieżą i również bierze udział w programie Edukacji Wodnej i Żeglarskiej Miasta Szczecina.

S/y Magnolia przepłynęła tysiące mil morskich i jak twierdzą Ci, którzy na niej pływali, że oprócz pięknej historii ma też to coś, czyli duszę. Dzięki klasycznej linii kadłuba pięknie prezentuje się na wodzie.

Dostojnej Jubilatce życzymy zawsze stopy wody pod kilem i następnych 50 lat na wodzie.

Pałac Młodzieży w Szczecinie
Feriada 2016
TURNUS II
w obiektywie Moniki Wilczyńskiej

Pałac Młodzieży w Szczecinie
Czar Orientu
w obiektywie Moniki Wilczyńskiej

